

Nata 29. aprilis 1658.
De. Nata 1. marty 1696.

14.

En Enfaldig

Dijf = SERMON

Widh

Sal. Högwälborne Frws och Friherrinnans

Fru JACOBIANÆ

CATHARINÆ WILHELMINÆ

Höganséhnliche Begräfningz **AD**

uti

En högförnåhm Församblingz Närwaru utchi Kongl.
Riddareholms Kyrckian öfwer Davids herlige Ord
af then 31. Psalm. v. 20. 21. 22. 23.

Hollen

af

JOHANNE VULTEJO

Anno 1696. den 8. November.

Stockholm /

Tryckt i Sahl. Billingsleys Tryckerij /
Af Joh. Ernst Balduin/ Fact.

Högwålborne Frw'er / Frw'er Früherrinnar

Frw KARIN BÅÅZ /

Frw till Sörby / Stöfle och Kådröj /

Och

Frw BRITA KRUSBERG /

Frw till Krusenbergs / Jacobsbergs och Capilla /

Sampt

Thens Salige Högwålborne frw Früherrinnans

Frw JACOBIANA CATHARINA

WILHELMINA /

Kärleksfölte Barn och Arfwingar

Högwålborne frw Grefwinna

Frw KARIN HORN /

Högwålborne Jungfruer

BRITA SOPHIA

CHRISTIANA GUSTAVIANA

HORN

Högwålborne Herrar

HINDRICK

GUSTAV

HORN

Till Handelsöd / Hatt / Klinga och Rikstompta

Frw / Jungfruer och Herrar.

**Samptlige Nådgunstige Frwver /
Jungfrwver och Herrar.**

Wår jagh medh mina Tanckar igenom wanz
drar Edra Sorge-Huus / medh migh sielff
öfwerläggandes Edra Wilkor och Tillstånd /
så finner jagh wål att GUD hafwer satt
Eder ibland the Höga och Edle här i Werl-
denne. Men ibland them hafwer hann uttecknat Eder
som sina utkorade och Helige till then andra Werl-
den; Ty i äre ju endels Enörjande Enke-Frwver / en-
dels Fader- och Moderlösa och medh hwarannan be-
dröfwade och lëndande Personer / hwilka härupå Jor-
denne moste försara then ena Neypsten effter then an-
dra / och sälunda medh Skåhl måge kallas Elende
öfwer hwilka alla Wåder gå och Tröstlösa af E-
saie 54. v. ii. I Anseende till Edert Högtförnähme Fri-
herre-Stånd / skulle mann wål säya att j för sådant
Bestwär borde wara befrijade / menn så wisda j ären
Christine / förmedelst then H. Döpsen / medh Jesu
Christi Blod immatriculerat ibland hans strifwande
och lëndande Sällskapp / så kann thet icke annors wa-
ra. I weten ju wål att Skuggen följer Kroppen / att
ett brinnande Lius icke är uthan Skeen / och intet Haaf
uthan Wågor / så kunna ey heller j som GUD be-
hage-

hagelige Christne wara uthan Sorg och Korf. Ther-
före frögdens och glädens Eder / ty

1. Ur äfwen thetta ett Teckn att Eders Kärli-
heter äre icke allenast Christne / uthan rätta Christne.
Icke alla the äro goda Christne som sigh af thet Christi-
ne Namnet berömma / uthan the allenast som hafwa
the Christnes Teckn / medh hwilka Gudh går then
Wägen som förelagd är Act. 14 v. 22. nemliga / Ge-
nom mycken Bedröfwelse i Gudz Rike. Hwil-
ka Gudh / som sina Helliga förer / genom Korf
och Motgång / genom Siukdom och Krankhet / genom
Sorg och Wedermöda / underliga Psal. 4. v. 4. Hwil-
ka hann teknar medh Korset såsom een Heerde medh
Rödfläta eller een klippande Sax utmerker sina Fåår.
Ty icke må i tåntja / ehwad som hållt Eder wede-
fars / att sådant skeer af een slump Händelse / och ney /
uthan thet kommer förmedelst Gudz Ordning och Till-
städielse. Wedermöda går icke upp af Jordenne
och Slyckan wäxer icke upp af Akrenom Job. 5
v. 6. Thet är ett Skott / eller een Bjähl / uthu een
hög Mans Koger. The Slag som i kenna / äro wäl
här nedre på Jordenne / menn Handen som Eder slår
är theruppe i Högdene / ty allsamman kommer af
Gudj / Lycka och Slycka / Luf och Ödd Syr. 11
v. 14. Kunde i så wist see Handen som Eder slår /
som i then kennen / sannerlig i skulle kyssa henne / ty
thet är Gudz Hand. Evert Korf är af Gudj / af
hwilkom intet ondt komma kann ; Af Eder Skapare /
som Eder icke fördärwa kann ; Af Eder Aldrakärafte
Fader / som medh Eder sina Barn / thet icke illa
mena

mena kann. Thetta skall förmå Eder ther till / medh
Tålemod att skicka Eder under Gudz Wilja / medh
Eli säyandes: Hann är HERran / hann göre så
som honom godt tyckes 1. Sam. 3. v. 18. Frögdens
och glädjens Eder / ty

2. Ur thet ett Kennemärke af Gudz ähta Barn/
merckeligen talar härom Paulus Ebr. 12. v. 8. Ären i
uthan Åga / i hwilken alla delachtige wordne
äro / så ären i Sächta och icke Barn. Sine
käraste Barn tillmåter Gudh Korset medh längsta Ål-
nar / the sötaste Druswar warda hårdast pressat /
thet bästa Swete sijnast mahlat / och the käraste Gudz
Barn aldrast trykte. Ty hwem HERren äskar
then agar hann / menn hann giflar hwar och
een Son / hann annammar. Hwar i nu lij-
den Ågan / så biuder sig Gudh till Eder såsom
Barn / ty hwilken är then Son som hans Sa-
der icke agar? Ebr. 12. v. 6. 7. Sorg och Korsh är ett
Pant af een kär Hand. Anskönt offta uthi Bedröf-
welsen / för Eder monde synas som hade Gud förgå-
tit och öfvergifwit Eder / så weten / att hann ta
hafwer Eder kärast när hann Eder thet minst låter
weta / ty Gudh / Israels Gudh och Greflare /
är een fördold Gudh Esa. 45. v. 15. Hwilken stundom sin
Godhet för sina kära Barn bewarar och fördöljer / then hann
dock på sidstone uppenbarligen bewijser. Dömer nu sielfwa
hwilket trösteligare är: Antingen utaf Eder naturlig Börd
erkenna att i ären höga Adlingars Barn / eller utaf Korset
förstå att i ären Gudz Högstas Barn. Frögdens och glädjens
Eder / ty

3. Är Korsh och Aga een nyttig Saak / ty ther-
igenom will Guldh draga edra Hiertan och Sinnen
ifrå Werlden till sigh. Här må Eder egen Öffning
och Förfarehet tala / om icke så är : Har icke Edert
Korsh och Bedermöda ofta wändt Eder Hog ifrå
Menniskior till Guldh ? Hafwen i icke ofta upå Eder
Sotefång / under Siukdom och Krankhet upständt mon-
ga Edra Sukningar till Gud ? Har icke Sorgen öfwer
ärhstillige Edra kärkommas Dödzfällen / Tüd effter an-
nan / utpressat otalige Edra Tårer in för Gud ? Haf-
wen i icke under edra Swärigheter och Bedröfwelser
ofta mehra warit medh Edra Tanckar theruppe i
Himmelen / än här nedre på Jordenne ? Ty kunne i
här af wäl rönja hwad stor Nyttä Edert Korsh medh
sig hafwer haft. Och förthensfull : Ah ädla Christine !
Ah utkorade Gudz Barn ! Wenn frögdens och glä-
djens ty

4. All sådan Eder Bedermöda skall icke wara
erwinnerliga / Guldh skall icke låta blifwa Eder i
Ordo till äwrig Tüd Pfal. 55. v. 23. Utan upå Eder
tyrreliga Sorg skall följa een äwrig Glädje / ty then
Tüd kommer wisseliga / och kann hända är närmare
än i thet kunna troo / ther i utu Eder Bedröfwelse
skole förde warda till een äwrig Hugnad. Tå i som
här medh Tårer såå / skole ther medh Glädje up-
ståå. I som här gå åstad och gråta och bårå
uch ädla Såd / ther skole komma medh Glädje
och bårå Edra Kärswor Pfal. 126. v. 5. 6. Ty Gudz
Loff / then fromma Gilden / holler een aldeley annan
Ömskiffelse medh sina Barn / än Satan medh sina Chien-
ter.

ter. Thenne förer utu een ögneblickelig Wällust i een äwrig Bedröfwelse och Tråldom / mena wår Gudh utu ett tijnmeligit kort Lydande i een äwrig Herlighet och Fröhhet.

Nu wål / såsom Eders Näder och Kärligheter / ären tå som sagt är / i så mätto allesamman förjande och lifdande Entje Frwer / Fader och Moderlösa / ty bår mig ock effter min Skyldighet / wid alla Tillfällen tillföra Eder Tröst / och emedan som i hafwa låtit mig förstå / att hårtill mycket kunde contribuera then Lijf-Predikan / som iag förmedelst Gudz Nåde höll / wid Eder / Sal. respectiwè, kåra Frånkas / kåraste Dotters och ålftelige Frw Moders högansfeenlige Jordefård och Begrafningz-Act hwilkens Innehåld war om Gldz underliga Hielp och Tröst / som hann allom sinom Barnom har bewarat och förbehållit uppå utståndne Sorg / Motgång och Wedermöda them att bewiisa / ty har iagh wål hafft mitt skåliga Betenkjande / samma ensaldiga Lijf-Sermon att framgifs wa / emedan som redan monga Anderijke och Höglårde Männ af större Talent, sina Gudeliga Tanc-klar öfwer the Bibelska Språken rükeligen hafwa framstält i Dagz Ljusset / så att min rykande Waka genom the- ras Solstijn / lätteligen warder förmodrat. Doct lijf-wiis effter som Eders Näder och Kärligheter (och i synnerhet Högwålborne Frw Fröherrinnan **FRW KARIN BÅÅ** som för sin högberömliga höga Alder och thes Swaghet skull / samma Predikan icke kunnat bihwista) sitt Åstundan om thes publicerande åtstillige resor iterrat, och hullit alt hwad som till thes Åstrycks Befordran tiente ospart / ty har iagh most beqvåma mig effter the ras Nåd-Gunstiga Behag och Wiisa och förthen-skull then samma Ord isrå Ord / som iagh then för mig
sielf

sielt hade upfatt / och sedan genom Gudz särdeles Nåde
uppenbarligen talat / så wida Tert-Orden wid så wa-
rande Tillfälle sig wille twinga låta / Eder samptligen
härmedh dedicerar och öfwergiftwer. Känn nu här aff /
Eder som Sorgbundne och lidande Christne någon Tröst
tillwära / thet jagh af Gudi önskar / så har jagh wun-
nit mitt Andemähl / som then ther förmedelst Gudz Bif-
stånd städze förblifwer

Eders samptlige Naders

Stockholm den 21. April
A:o 1697.

Edmiula Tienare

Och

Exognaste Gørebedjare

Johannes Vultejus.

Förberedelsen.

I Namn Gud Fadern / Söns och thens
H. Andes Amen.

Det si nu / mitt Wittne är
i Himmeten / och then mig
känner är i Högdenne.
Thet wore / uthwalde och i Her-
ranom Christo Jesu wälsigna-
de Christne / thens tälige Hiobs
Tröste-ord uti hans stora Mot-
gång och Elende som här om läses uti Hiobs Bookz
16 Capittel. Thet war Hiob, Menniskors / ja sina
egna Wänners omilda Omdöme underkastat / och
moste hann altijdh tråta medh them in för Guds.
Ty the dömdo honom wara en Skrymtare och en
ogudachtig Mann / then medh sina grofwa Synder
thet wäl hade förtient att Guld honom så hårdt och
uppenbarligen straffade för hwar Mans Ögon ;
Hwar emoot Hiob sig försvarade bäst hann kunde /
och sade : Andoch ingen Orättfärdigheet är i mi-

v. 19.

v. 17.

A

ne

ne Hand / och min Bödn är reem. Som wille hann säija : Jag har uti mitt Lefwerne ingom giordt för när / ingom tilfogat någon Skada eller Drått / ingen plågat eller bedröfwat / ingom något ifrån tagit eller förhullit. Jag beder til min Guld / och tienar honom medh ett rent ofskrymtachtigt Herta / om icke så är / så öfwertäckie Jordan mitt Blod / och mitt Koop hafwe intet Kum. Låt thet komma fram / om iagh har uthgiutit ofskyldigt Blod / eller eljest dragit uppå mig Blodssulder och andra grofwa Synder / låt the Fattigas och förtrycktas Blod ropa Hämbd öfwer mig. Och thet emot mitt Koop / min Bödn och Afkallan hafwe intet Kum / komme icke fram för Guld och warde aldrigh hördt / om iagh thet giordt hafwer. Thessa wore alla nog hårda Betyggher / hwar medh Hiob sökte att förklara sin Ofskyltigheet.

Männ så arg och wrång Werlden nu för tiden är / att när hon sig företager att döma och förtala en Menniskia så hielper ingen Uhrsächt / om mann ån swore Steen och Been. Så war hon ock wid Hiobs Tid / att hward hann förebar / så war thet dock alt fåfångt och galt intet / hann moste wara och blifwa en dömd och fördömd Mann och grof Syndare. Förthen skull såsom nu Hiob säg sig ingen Troo eller Credit hafwa hoos Menniskior / ty appellerade hann / ifrån Jordanne up i högsta Himmelen / til Guld then rättwisa Domaren / säjandes : Och sij nu / mitt Wittne är i Himmelen och then mig känner är i Högdenne. Hann wille säija : Wiljen i ta icke troo mig / så ware Guld i Himmelen mitt Wittne / att iagh intet ondt wet medh mig. Nog kunde iagh få Menniskiors Wittnesbyrd / huru iagh har lefwat / att ingen medh grund och skäl kan säja mig något ondt

ondt upå / menn efter som iag för Eder är redan en
 dömd och förachtat Mann / ty skulle the ock för mi-
 na skull icke blifwa trodde ; Therefore går iag högre
 upp / och tager Gud sielf til Wittne. Hann ware
 emellan mig och eder både Wittne och Domare.
 Jag är försäkrat att iag til min Oskyldigheet / finner
 uti honom ett så sanfärdigt Wittne som en opartijff
 Domare. Så sant som hann i Himmelen och i Högs
 denne är / och then yppersta Domaren / så sant som
 hann känner mig / mitt Hierta och mitt Sinne / så
 wist och sant skall hann stå emot eder på min Synda /
 och gifwa mig ett godt Wittnesbyrd emot eder /
 om icke i thenne Werlden doct på then yttersta Dagen.
 Si thet war Hiobs trösteliga Förklaring wijs sin O-
 skyldigheet. Lärandes of ther medh / att när wij rå-
 ka uti sådant Tillstånd / att wij oförrätt warda be-
 skylte / angifne och förtalte / huru wij of tå förhålla
 skola ; och är tå intet bättre Medel / än att mann then
 närmaste Wägen tager sin tillflycht til Herren Gud /
 ropar honom til Wittne / och medh tåreflytande D-
 gon suckar till honom om Hielp och Bistånd. Så
 gjorde här Hiob säjandes. Mitt Wittne är i Him-
 meln / och then mig känner är i Högsdenne. Så
 hafwa och andra Gudz Heliga giordt.

Så then ähre- och Dygdälskande Joseph uthat
 sins Herres Potiphars otrogna Hustru falskeligen
 wardt angifwen för Otucht / then hon honom / menn
 icke hann henne tilmodat hade / och hann thet öfwer
 wardt kastat uti Fångelset / ledh hann thet medh Lå-
 lamod och godt Samwet / och sade i sitt Hierta :
 Mitt Wittne är i Himmelen och then mig kän-
 ner är i Högsdenne. Hann stöt sin Saak til Gudh /
 och betygade sin Oskyldigheet för Mennistior säyan-
 das : Jag är hemligen bortstulen utaf the Hebre-

ers Land / så hafwer iag och här intet giordt
 v. 15. att the mig insatt hafwa. Gen. 39.

David wardt ofta beskylt för Orätt / tā af then
 Calumnianten Doeg. som angaf honom hoos Konun-
 gen Saul för en uprorisk Mann. Tā af then Försmå-
 daren Simei som kallade honom en Blodhund och Be-
 lials Mann. Tā af sitt eget Riddt och Blod Abfalom,
 som uthropade honom hoos hwar Mann för en orätt-
 rådig Regent. Menn hann sade / **Sij mitte Wittne**
 v. 1. är i **Himmelen** / och then mig kånner är i **Hög-**
 denne / eller hwilket åfwen så mycket sagt är : **H**Er-
 re skaffa mig rätt ty iag är oskyldigh Psalm 26.

v. 14. **M**onga försmåda mig illa / så att hwar mann
 v. 15. skyr för mig / menn iag hoppas uppå dig / lät
 v. 18. mig icke til **Skam** warda / ty iag åkallar dig.

Psalm. 31. När mann bespottade honom uti hans Å-
 lende och sade til honom: **T**her ligger hann nu / hans
 v. 4. **S**iål har ingen **H**ielp när **G**ludi / tā klagade hann det
Gludi medh **T**årar och sade: **M**ina **T**årar äro min
Spijs **D**ag och **N**att tā man dagelig til mig
 säger : **H**war är nu tin **G**lud ? Psalm 42.

Then kyska **S**usanna wardt af tvenne gamla
 Skalkar högeligen til sin **A**hra toucherat och falskeli-
 gen angifwen / som hade hon brutit sitt **A**chterskap /
 therföre wardt hon för rätta stält / ja hon war redan
 til **D**öden dömd. Menn sij / hennes **W**ittne uppå
 hwilket hon sig uti sin yttersta **N**ödh beropa kunde /
 v. 42. war i **H**immelen / til honom uplyste hon sina grå-
 tande **O**gon och ropade medh höga **R**öst : **H**Er-
 re åwige **G**ludh som kånner all **H**emligheet och
 v. 43. wesk all ting tillförena för ån the skee / tu wesk
 att thesa hafwa burit falskt **W**ittnesbyrd emot
 mig / och / nu sij / iag moste döo / åndock iag
 är ther oskyldigh uti / som the skamliga åfwer
 mig

mig lugit hafwa. Som här om är att see uti hennes Historia.

Intet högre / intet trowärdigare Wittne kunne wij uti sligt Tilstånd hafwa / än thenne HERren som är en Domare ibland Gudarna / (the Jordiska Regenter och Öfwerheeter) och then högsta i alla Werldenna Psalm 82. Som hann nu är i Högdenne och är then högsta / så är och hans Wittnesbyrdh / thet högsta Wittnesbyrd och går öfwer alt. Hoo wil wråka thetta Wittne / ty thet är utan all Mistancka / efter som när HERranom wår Guld intet Drätt är / eller anseende till Person / ey heller tager hann Gåfwor. 2 Chron. 19. HERren är rättfärdig och hafwer Rättbetena klär Psalm 11. Hoo wil tala emoot thetta Wittne / ty han hann känner ju wår hiertans grund / såsom betygas Psalm 44. En Menniskia seer thet för Ögonen är / menn HERren seer till Hiertat. 1. Sam. 16. Nå förden skull hwar och en / som weet sig vara oskyldigh / trygt och fritt beropa sigh uppå thetta Wittne / och säja medh Hiob : Mitt Wittne är i Him-melen och then migh känner är i Högdenne.

Wilja då Menniskior icke höra öf / wilja the stängia öf ifrån wår Rätt / såsom då medh David. Sij HERren hörer min Gråt / HERren hörer min Böön / min Böön anammar HERren Psalm 6. Brufar mann allehanda Wåld och Stämplingar emoot öf / och under Steen som skedde thet medh rätta / practicerar högsta Drätt etc. Sij nu wårt Wittne är i Him-melen som känner bäst både them och öf/hann skall wäl weta i sinom Tijd att finna them thesfore / och en gång hafwa fram alla Giärningar för

v. 2;
v. 19.

v. 7.

v. 8.

v. 22.

v. 7.

v. 9.

v. 10.

v. 14.

Domen / the ther fördälde äro / ehwad the ä-
ro goda eller onda. Eccles. 12.

Rämpningen.

NWarsöre iag thetta Språket för en Ingång
brukat hafwer til förestående Predikan som
nu hållas skal / widh fordom Högwålborne /
nu hoos GUDH salige Fruus och Frö. Herrinnans
Fru JACOBIANÆ CATHARINÆ. LXXXI.
HKS höganselige Begravnings-Act, är Orsa-
ken / efter som Hon thet lamna uppå sin Dödz-
sång jämppte sin Förklaring mig sielf i Händer
gifsmit hafwer.

Wål och önskeligit hade thet warit att Hen-
nes goda Rämpn och Rychte / thet Hon af sina
högförnåma Förälbrar hade fört medh sig hit till
Werlden / i sin Ungdom medh all Dygd och Åhr-
barheet mehra illutrerat och i the mognare Åhren
sökt medh all flit att Conservera sig widh / och så
in moot ändan på Hennes Liffstid hade fått
blifwit oqwald och oantåchtadt. Wenn sij Hon
wardt / som wij alle wetta / then Olyckan under-
kastat / att genom GUDS tillstädielse / Menniskior
fore öfwer Hennes Huswud Psalm 66. Som
komme Henne ett ondt Rychte uppå / hwilket för-
medelst monga sammanhåmpnade Omständighetter /
lika som en wåltad Snö-Boll uti Snön / wardt
ju större och större / så att Domaren icke annors
kunde än å Embet wågnar / tagat under Förhör
och Ransafning.

Thet lade then Salige Fruen så på Sinnet
att Hon af hiertans Sorg förföll uti en swår
Sjukdom som hade i följe medh sig Döden / thet
en heller annors wara kunde / ty / ju ådlare Börd
och

och Stånd/ ju större Sensibilitet och Omheet har
mann för sin Heder.

Och såsom å then ena sidan fast monga Witt-
nen sig angoswo / hwilka dock icke hafwa förmått
att gifwa Beskyllningen ett klart Ljus (som mann
icke heller bör troo alt det mann hörer / ty
thet liuges giärna uppå Folck såsom Syrach sä-
ger Cap. 19.) Och på Hennes sida Samwetet
icke kunde tillåta att kiännas wid thet / thet Hon/
efter sitt Tycke / war reen och ofkyldigh uti / ty
dwalde Saken en Tüd bort å uti sådant Mör-
ker / att och Hennes egna Wänner nästan icke wis-
ste / om the skulle holla Henne för skyldig eller o-
skyldig.

Widh så beskaffad Saak / thet then Salige
Fruen å sin sida stod lika som allena och af alla
öfwergiftwen / hwad kunde Hon dock större Tröst
hafwa / än att skiuta Saken til then allwetande
Guden / som ransakar Hiertat och pröfwar Niuror-
ne / medh Hiob säjandes : **Sij nu / mitt Witt-
ne är i Himmelen och then mig känner är i
Sögdenne.**

Hwilka Ord Hon brukade kort för sin ånda /
tå iag medh Henne hade thet sidsta Samtalet /
loch nu medh then helige Nattwarden Henne betiena
skulle. Jag förmante Henne nog alftwarjamp /
intet att beholla på sitt Samwete / utan att gif-
wa Gudi Åthrona medh sin riktiga Bekiännelse /
hålft efter of emellan ingen närwarande war / u-
tan Guds allena / iag ypnade för Henne thet brin-
nande Helfwetet / föreställandes / huru som Hon
af Nattwarden ingen Tröst hade til Saligheeten /
lå framte Hon wiste sig skyldig til thet som Henne
påbördat war / och Hon uthan Bekiännelse toge
thet

thet medh sig i Graswena. Men Hon blef ther
 wid / sig wäl eljest wara en Synderfka / menn här
 uthinnan ofskyldig / beropandes sig på Gudz Witt-
 nesbörd / och uthbrast i these Hiobs Ord: **Mitt**
Wittne är i Himmelen och then mig kanner
 är i Höghdenne / Jag har ett godt Samwet / ty
 wet iag att iag har en nådig Gudz. Dömer nu
 sielf i mine Christne / om mann skall frja beller fäl-
 la Henne / efter som Hon these Orden talte uppå
 sin Dödsång / tå Hon låg Döden för Sgonen / och
 redan hade en Kiänning af dödzens Ångest / ja af-
 wien tå / tå Hon sig inga andra Tankar giöra
 kunde / än nu att ställas för Gudz Dom / til att
 swara för sina Siärningar / för hwilken icke rådeligit
 war att framtråda medh en illiquid Saak; Skulle
 mann wäl icke sätja Troo til sådane Ord? Icke age-
 rar iag här en Domare som giör ett Uthslag i Sa-
 ken / menn som Hennes Siäle-förare / moste iag
 uppå Hennes döda Mull giöra then Salige Frun
 then Justicien, som Hennes yttersta Bekiänne-
 lsekräfwer / then Hon medh half döda Läppar / icke
 allenast för mig / utan och något derefter för min
 Medbroder i Embetet giordt hafwer.

Jag torde och ännu lägga thetta ther til / som
 ett Tecken til Hennes ofskyldigheet / att Hon ingen-
 ting fruchtade för Döden / Hon dödde icke medh nå-
 gon Drosigheet eller medh ett misnögd Samwete /
 utan medh ett gladt Hierta / förklarandes munteli-
 gen sitt Nöye att skiljas ifrån thenna onda falska
 Werlden. Sådan Frijsmodigheet plå uti Dödz-
 stunden icke finnas hoos en ogudachtigh Misgiär-
 ningzman / ty then består icke uti sin Olycka / u-
 tan allenast hoos then ofskyldige eller Rättfärdige /
 såsom Salomon talar prov: 14. **Then Rättfär-
 dige** är i dödenom frijsmodig. För-

Förthenfull kann jag icke annors troo än att
 Hon thetta Hiobs Språk medh godt Samwet må
 hafwa brukat : **Mitt Wittne** är i **Himmelen** /
 och **then mig kånner** är i **Högdenne**. Och så-
 lunda hoppas och förmodar jag / att Hon för of
 är ofkyldig och i **Herranom salig** / och för all
Smålet och Föracht Hon här har most lifda / Hen-
 nes **Siäl** nu frönt medh en **Uwig** och öfwer alla
 mätto **wichtig** **Härligheet**.

Hoo som medh thenne **Berättelsen** sig icke skul-
 le **wilja låta tysta** / uthan än **wydare behaga** att
skjuta medh sin Tunga till att döma / honom mon-
 de jag **tilltala** efter **Pauli sätt** af **Rom. 14.** **Hoo**
åstu som dömer ens **annars Tienarinna** ? **sinom**
egnom HErrre står Hon eller **faller** / **menn Hon**
kann wäl **wara ståndande**. **Then Salige Frun**
wardt **nogh dömd** **medan Hon lefde** / **wore wäl**
att Hon nu **singe liggia** i **Koo** och **Hwyla**. Hon
åstundar intet mera än att **wara af of** och **Wer-**
den aldeles förgiäten / **emedan Hon nu lefwer** i
största Förnöyelse hoos **Gud**. **Therfore dömer**
icke för än Tijd är / **så länge** att **HErrren**
kommer / **hwilken skall låta komma** **thet i Luftet** /
som i Mörkrena fördold är / och **uppenbara**
hiertans Anslag / och **tå warder hwarjom** och
enom (och **utan all twyfwel** / **jämwal** och **thenna**
Salige Frun) **Prijs** af **Gudi** **1. Cor. 4.**

Wij **wiljom** nu **komma Hennes Kroyz** **Jor-**
deslyttning **närmare menn** efter en **Christelig Pläg-**
seed **först utaf Gudz Ord** något att **afhandla** / **of**
företaga / **hwar till wij behöfwa** **thens helige An-**
des **medwärfande Nåd** och **Bistånd** / **hwar**
om wij Gud Fader / i **Sonens Jesu Christi**
nampn **hierteligen bidia wiljom** / **såjandes** af **ett tro-**
get

get och botsfärdigt Hierta: Sader wår som äst i
Simblom etc.

Text Orden af den

31. Psalm.

- v. 20. **H**uru stor är tin God-
heet / then tu them som
dig fruchta bewarat
hafwer / och bewijser
them / som trösta uppå dig in för
Menniskiors Barnom.
- v. 21. Tu förgömer them hemliga
når dig för hwar Mans Trug och
förskylet them i Hyddone för the
tråtosamma Tungor.
- v. 22. Lofwat ware Herran att hann
mig en underlig Godheet bewijst
hafwer uti enom fastom Stad.
- v. 23. Ty iag sade i mino försvif-
lande iag är bortdrifwen ifrån tin
Ogon / lijkwål hörde tu mine Bøns
Röst / så iag till dig ropade.

In.

Ingången.

Wälwalde Christne. Wist mo-
ste thet hafwa warit ett gan-
ska bedröfweligit och elendigt
Tillstånd / medh then unga Man-
nen Benjamin, så / medan hann
war stadd uppå sin Åter-resa
ifrån Egypten hem åth sitt Fä-
dernesland / Josephs såsom Lan-
des Regentens / Dienare / Komme efter honom och
hinte honom sampt hans Bröder i Wägen / visi-
terandes alla theras Saker / och omsijder wille alde-
les göra then fromma oskyldige Benjamin till en
Tuf / efter som the uti hans Säck funnothen Sölf-
skålen som bortkommen war i Josephs Hof.

Ehuruwål nu Benjamin hade ett godt Sam-
wete och wiste sig frif för thenna Mishandel / mo-
ste dock liktwist sådant mycket hafwa qwald och
bekymbrat hans åhrliga Sinne (ty hann war en he-
derlig och förnähm Mans / nembliga thens helige Pa-
triarken Jacobs Son) att sådan Odngd och Lättfär-
digheet honom skulle påbördas / och hann thesfore
wardt beskylt / som hade hann emoot Konungens
förnämsta Syhel-mann och Regent / för monga
undfångne Wälgjärningar och Rådeteckn / wist en
sådan skamlig Otacksamheet / och bortskulit hans
egen Skål eller Mundbågare. Mann kann lätteligen
tänckia hwad honom moste hafwa likat eller huru
honom här wijd har warit till modz / hann har wäl
icke spart på bästa Sättet att uhrsächta sig / och
medh Eed bedyrat sig icke wetta huru thet förewitte
medh thenne Omständighecten / eller huru Skålen wo-

re kommen uti hans Säck. Men thet hielpte intet / här galt ingen Uhrsäck / inga Bedyrelser / utan Benjamin måste i Arrest. och wardt såsom en Träl / (twiſfwels utan bastat och bunden) tillbaka fördt / hwar widh hann förmodeligen monga Snubbor och Förwiftelser har most höra af sina Bröder och warit theras Omdöme underkastat / emedan the ey annors weta kunde / än att hann war Tiufwen / efter som Sölf-skålen fans uti hans Gömmor. Så the nu komme medh honom till sielſwa Staden / Har / som mann lättelig troo kann / alt Folck i alla Gator och Gränder luppit tillsammans / och hwar mann giärna welat see then förmente Tiufwen / ja pekät medh Finger uppå honom / dömd och fördömd honom ther hann doct aldeles ofskyldigh war.

Så hann nu kom fram för Joseph som skulle döma i Saken / så först geck hans Nöd rätt an ; hwad Uppsyn må wäl Joseph hafwa gifwit honom / huru alſwarſamt och hårdt hafwer hann wäl talt honom till / och stält honom Saken så swår före / att Benjamin sig inga andra Tankar göra kunde / än att mann medh honom skulle göra en kort Process / att hann för sådan Beskyllning skull / antingen skulle dömas till en ewärdelig Träl / eller och plichta medh Lifwet. Ty ehuruwål Benjamin, som wiste uti sitt Hierta och Samwete sig wara obrotlig / nog lär hafwa budit till att uhrsächta sig / och nekat till thenna Misgiärningen / så wore doct för Menniskio. Dgon så klara Omständigheeter / som syntes binda honom ther wid / ty / icke kunde hann säga ney för thet / att hann hade warit uti Josephs Hof / ther Sölf-skålen bortkom / så wardt ock then samma uti hans Bröders och andras Åsyn / uti hans Säck igenfunnen. Uti en Summa, så länge

ge thetta på stöd / moste hann passera för en Tiuf
uti alles Tankar och Omdöme / undantagandes
hoos Joseph som wiste om Saken / och hade medh
honom annat i Sinnet / thet utgången wiste.

Ach huru moste Benjamin hafwa jämrat sig
hår wid ! huru moste hans oskyldiga Hierta haf-
wa brustit ! huru hierteligen moste hann hafwa be-
dit Joseph om Nåde / menn aldrast och i syn-
nerheet hemligen suckat till sinns Faders Guld om
Hielp.

Menn så hans Nöd nu war som störst / så
alla Menniskior talte som wärst om honom / så
hann efter sitt Tycke war hoos Joseph i största O-
nåde / och Angest Wattnet gick honom allt in till
Siälen / så beghnte ett annat Wäder blåsa / och
skedde oförtäncet ett hastigt Omkast / att Joseph /
sielf kiändes wid thenne förmente Tiufwen och såde
honom wara sin Broder / han sedt honom om
Halsen / och kyste honom / och greet at hiertans
Medlidande / och uppenbarade sig för honom
att hann war hans Broder / bewiste honom all
Broderlig Fagnad och Kiärleck / och efter ertedd
Wälgiärning / lofwade honom / att när hann en
gång worde igenkommandes medh sin Fader och
Bröder / skulle the få äta Mårgen i Landet /
och gaf honom Trettio Sölspenningar och
femb Högtidz Kläder / som om alt thetta breda-
re är att läsa Genel. 44. och 45 Capittel.

Väpnningen.

När wij Christrogne Siälar estertänckia /
Ghenna Salige Fruns Tillstånd / så finnes och
jämwäl medh Henne / att Hennes kiäreste
Broder och Himmelska Joseph Christus Jesus
B 3 nog

v. 34.

nog wäl hade hugnat och fagnat Henne i Hennes Ungdom / lika som Joseph fagnade sin Broder. Fem sinom mehra än the andra sina Broder. Gen. 43.

v. 9.

In Gud lått Henne födas hjt till Werlden af Högförnåme Förältrar / lått Henne ock sedan berömligen och wäl upfostras. Försäg Henne medh twenne förnåhne Gifften. Wälsignade Henne uti Echtenskapet medh Liffzfrucht / medh wälskapade Barn och Blomma / medh Åhrestånd / medh Heder och Respect, medh Dmnoget och Förmågo / medh mycket annat godt. Men så har i medler Tidh medh Henne en stor Förändring sig tilldragit / och fick Hon wäl rönja att then himmelska Joseph, hade lagdt uti Hennes Säck en Silffkål / som Henne nog Orsak wara skulle till Angest och Droligheet. Hwad war thet? Jesu egen Mundbågare / nembliga Korsh och Bedröfwelsens Kalck / thet uthu Christus sielf druckit hade / och gifwer thet af sina klåra Benjamiter (fromma Christine) att dricka / hwar om thet heter af then 75 Psalmen. **HÆR** ren hafwer en Skål i Sandena / och medh starkt Wijn fult instånkt och skenker thet utaf. Je- se will iag thenna gången tala om annan Hennes Wederwärdigheet / som Henne särdeles tä tillstötte / tä Hon för 9 Åhr sedan så högt wardt bedröfwat och förmedelst sin förra Herres oförmodeliga Dödförtatt uti thet usle Enckie. Ståndet / utan i synnerheet om thet / som Henne hånde / tä Hon / lika som then oskyldiga Benjamin, war stadd uppå sin Åtterresa uthu thenne werldzens Egypten till thet himmelska Canaan, thet rätta Fäderneslandet / och tä af wrånga Meniskior wardt efterfat / öfwerfallen / för en grof och swår Misgärning beskylder / till

till en nefslig Proceß dragen / och alla Menniskiors
Omdöme underkastat / att Hon en Tid bortåtth
hwar mans Wisa wara moße. Hvilket Henne
så mycket swårare påkom / som thet medh Hennes
hög Adelige Stånd war aldeles incompetibelt.

Led Benjamin något / så led hann dock så wif-
da allena. Hans gamla Fader hemma wiste thet
intet af / hans Bröder kunde wäl något ångzlas
thet öfwer / menn hade redan wüßt Prof på theras
Bröder Joseph, att the sig om hwar andra lätet
bekymbrade / allenast the hwar för sig bleswe be-
hållen.

Menn här förutan thet / att Hennes egit Hier-
ta må hafwa brustit af Försmädelse / Sorg och
Ångzlan / så led här och en sorgbunden Moder / som
såg sitt Kiött och Blod så blifwa tillsatt / om hwil-
ket Hon nog wiste / att Hon till all Dygd och
Gudzfruchtan sielf hade upfuchtat jämnwäl och up-
tuchta lätit en tiär Datter. Här led Mannen
som medh sin Maka aldrig annat hade spordt än
Dygd och Trooheet. Här lede Barnen som såge
medh Ångzlan sin tiära Morkiärs Heder blifwa an-
sechtat. Här lede många thens Salige Fruns
Wänner / som kunde wettna om Hennes dygdiga
Lefwerne / och hade medh Henne största Medlidan-
de / hålft efter som Hon medh monga dyra Eeder
för them sin Öskylldigheet hade betygat.

Till allt thetta slog här och till en beswärlig
longsam Siukdom som meer och meer förtärde Hen-
nes Krafter / att sålunda kom Sorg uppå Sorg /
både inwärttes och uthwärttes / och Hon wäl läsa
monde af Jobs 7 Capittel bedröfwade Dagar och
Nätter äro mig monga wordne / och thet Hon
långre hade lefwat / twiswels utan hade Hon än-
nu

nu meera most lüda / ty Hennes Dwänner woro fast monga

Men då thet nu medh Henne / lika som medh Benjamin, stod i största Ithälningen / då hwar mann talte wårst om Henne och dömdo Henne / och Hon sielt sig inbilla monde: lika som Hon wore förachtat och öfwergifwen af Menniskior / så torde Hon och wara i största Gnåde hoos Gud / efter som hann tillstodde ett sådant olyckeligt Fatum öfwer Henne / att Menniskior spelte medh Henne efter sitt Tycke. Sjå äfwen då skedde / såsom medh Benjamin, ett ganska oförmodeligt Omkast / att Jesus then himmelske Joseph kiändes wid Henne / och lika som greet af Medlidande öfwer Hennes Elen-de / och åter igen uppenbarade för Henne sitt broderliga Hierta / thet hann här in till hade fördoldt / och sålunda i sielswa Wårket wüste och gaf Henne tillkiänna / att Hon war hans kiära Syster / och talte Henne trösteligen till : Hon skulle man icke wüdare bekymbra sig / hann wille ansee Henne medh Nåde och taga Henne till sig / hwilket och skedde genom en salig Död. Då Hon wandt ett mycket lyckeligare och sällare Ombyte / än fordom Benjamin, i ty Hon för en inbillad kort Guds Gnåde / har fått then största Nåd / then i alla Allwigheet wara skall / thet Hon nu ewinnerligen hoos sin himmelske Joseph och kiäraste Broder Jesus Christum för bedröfwellsens Bröd / får niuta then bästa Mirgen / för sin Sorgedræckt och Säck / får the oförgångeliga himmelske Agodelar och the rätta Högtids kläder / och sålunda aldeles är befriat ifrån all Sorg / Bekymmer / Haat / Årwnd och Förtaal.

Uppå alt thetta må then salige Frun hafwa slystat medh the upläsne Orden / hwilka Hon sielt medh

medh egen Hand uti sin Huusboock hade ndertecknat och till sin Luff=Text uthwald / och handla sådana egenteligen om Gudz underliga Godheet / Hielp och Tröst / som hann allom sinem Barnom har bewarat och förbehullit / uppå theras uthståndne Sorg / Mootgång och Wedermöda / them att bewisa och förklara. Och thet året / hwad wij i HERRans Namn sinnade äro wijdare att effertänka ; Och på thet wij må nämna Barnet / så skall vårt förhåfwande vara / att wij i HERRans Fruchtan medh hwar andra betrachta wilja :

Davidz och alla fromma Christnas Förtröstan på Gudz Godheet.

G Helge And gif of tina Nåd /
 Att wij aldrig gå af titt Råd /
 Wärdigas vara vårt Bistånd /
 Gud Fader Son och helge And.
 Amen. Amen.

Åfhandlingen.

Athwalde Christne. När mann will bygga ett Huus eller upföra en Byggning / så moste mann först läggia en god Grundswal / eliest kann thet i Längden icke bestå. Så giör och David, hann will bygga sin och alla fromma Christnes Förtröstning / ty lägger hann först en god och stadig Grund / och then är Gudz Godheet. Huru stor är tin Godheet / säger hann.

Ja wist är Gudz Godheet stoor / när wij betrachta Skapelsens Wärlk / och i synnerheet tänka

lia tillbaka / huru som GUD straxt i Begynnelsen /
 sedan hann hade skapat Himmel och Jord och alt
 hwad ther uti är. Sedan hann hade skilt Lufset
 ifrån Mörkret / sedan hann hade beredt Himme-
 len / och then härligen prydt / medh klarlyfande
 Facklor / Sool / Mån och Stiernor ; Sedan hann
 hade skapat Lusten och then upfyllt medh Foglar ;
 Sedan hann all Watten hade beslutit medh sin
 Strand / och them rökkeligen wälsignat medh alle-
 handa slagz Fiskar ; Och sedan hann omsider hade
 grundat Jorden och henne klädt medh Tråån / Blom-
 ster och Örter och skickat ther uti allahanda Diur ;
 Då / säger iag / då alt thetta war bestält (Och
 märker här GUDz stora Godheet) hafwer hann
 och sidst skapat Menniskian såsom sitt bästa Mä-
 star-stycke / då hann wäl hade kunnat gjordt ho-
 nom androm ostiälligom Creaturom likt / menn
 hann blåste en lefwandes Anda uti hans Nä-
 sa / och gaf honom en förnuftig lefwande Siäl
 Gen. 2. och satte honom till en Herre och Hufwud
 öfwer alla synliga Creaturer / att hann råda
 v. 7. skulle öfwer Fiskarna i Hafwet / och öfwer Fo-
 glarna under Himmelen / och öfwer Fånaden /
 v. 26. och öfwer hela Jordena / och öfwer alt thet
 som kräfte på Jordenne Gen. 1. Så att all
 Diur i Werldenne / alla Fiskar i Hafwet / alla
 Foglar i Lusten / alla Tråån / Örter och Blom-
 ster på Markenne / ja Himmelen sielf medh hela
 sin Häär och klarlyfande Stiernor / moste tiena
 honom till hans Glädie och Nyttä.

Medh sådan sin Skapelse continuerar hann än-
 nu / i thy hann formerar och bildar Menniskian i
 Moderlyfwet / gifwer Henne Kropp och Siäl / S-
 gon / Dron / och alla Lemmar / Förnuft och alla
 Sin-

Sinnen och i wisan tijdh drager henne utu Modrens Luff / och sätter henne i thenna Werlden. Thet är en stoor Godheet.

Samma Godheet wissar GUD wiffdare ther medh / i thy hann rikeligen försörjer / kläder / uppehåller och söder / beskärmar / och förswarar Meniskian / och som then rätta Fadren i Himmelen / ännu then Dag nu är / ypnar sitt stora Wisterhuus / sin Fattibur och Kläd-Cammare / för alla Meniskior / ehwad the äro onda eller goda / troгна eller otroгна.

Thet är ock en stoor Godheet att GUD ibland Meniskiorne har stichtat och ännu propagerar och wid Mactt håller / wiså Stånd / Embeten / Konster och Wettskaper / som höra och tiena till thetta timmeliga Luffwet / och hwad mera sådant är som räknas till Skapelsen.

Stoor är ock GUDs Godheet / när wij eftertänka och betrachta Återlösning-wärket / huru som tå GUD af åwigheet sag / att Meniskian som war skapat till GUDs Belåte / fullkomlig / helig / rättfärdig och odödelig / uti sådant sitt lyckosalige Tillstånd icke skulle blifwa ståndande / utan genom sin frjå wiljas Misbruuk / affalla ifrån GUD / ifrån Himmelen och Saligheeten / och genom Diefwulen låta förleda och störta sig uti Synd och then åwiga Döden och Fördomelsen. Då / säger iag har GUD af åwigheet uti sitt heliga Trefaldigheet Råd om Meniskians uprättelse och igenförelse delibererat och beslutit att sända sin Son uti Werlden / till att blifwa en sann Meniskia / på thet han kunde lifda och dö / och ther medh försona GUD / blidka hans Rättfärdigheet / stilla hans Brede / uprätta igen thet falne meniskelig Slächtet / och

medh hela sin Förtienst / bittra Pijna och Död / åter igen förwärswa alla förlorade himmelska Ägodelar / sampt the härlige Gåfwor / om hwilka hann hafwer lofwat genom then helige Anda / till Menniskiornes Saligheet befrämjelse / i thetta Liffwet att pryda och wålsigna them medh.

Hwilket GUD alt hafwer lagt uti then Christeliga Kyrkan / som är then dyrbara Skatt-kammaren / uti hwilken mann alt finner / hwad mann till Saligheeten behöfwer / ther mann öfwer nog hafwer / ja ther uti icke allenast guddomeliga Gåfwor och Håfwor äro / utan GUD sielf wåsentligen boor medh stor Nåde / så att then som sig ther till håller / och af these saliggjörande Håfwor och Gåfwor delachtig blifwer / hann får ock tillfika sielfwa HÆRren / som thesa Gåfwor gifwer och förwärswat hafwer / och medh honom Hålsa / Liff och åwig Saligheet.

v. 8. Thet är ju alt en stor Godheet hwilken David högeligen berömmur Plalm 145 sätjandes : Nådelig och barmhertig är HÆRren tålig och af stor Godheet. HÆRren är allom god och förbarmar sig öfwer all sin Wærk. Wenn om thenne allmenne Godheeten talar David egentligen icke uti förhafwande Text / ty thenne Godheten ehrsträcker sig / som för sagt war / så wål öfwer onda som goda / otrogna som trogna. Och niuta then så wål the Hedningar / som the Christne.

v. 10. Ty en Hedning har så wål GUD till sin Skapare / som en Christen. Wij hafwom alla en Fader / alt en GUD hafwer öf skapat. Mal. 2. Wij hafwe alla enebanda Ingång till thetta Liffwet Sap. 7. som till Exempel : Thens Gudachtige Chamis Barn / som skilde sig ifrån Herrans

... Menighet / wote
... om the trognes
... Korfan. The
... Hedningars
... Barn af samma
... hwilken the from
... bröde och former
... enebanda G
... Sa förlojer söder
... Hedningar som the
... ägga öfwer ond
... öfwer Rättfärd
... Christus Matth. 5. neu
... af stole barn
... uti Urstuden
... öfwer och wål
... allom Menniskio
... Alla nura här
... Guds Godhet
... sa så är ock Om
... och Ordning bla
... så wål som the
... GUD och HÆR
... somon till Konungar
... till Nebucadnezar
... Och sammalunda
... wärket. G
... så wål till att
... som the Christne
... Menniskiors Kräfsar
... alla Menniskior
... Menniskior skole frä
... Samningens Kund
... icke ut nogre skola

rans Menigheet / wore äfwen så wäl Gudz Ske-
pelse / som the trognes Barn / som bleswe i then
sanna Kyrcan. Then Dag nu är / warda alla
Turkars / Hedningars / Judars och andra otrogne
Folckz Barn af samma Hand i Moderlifswet gior-
de / af hwilken the fromma Christeliga Föräldrars
Barn beredde och formerade warda / alla niuta the
härutinnan enahanda Godheet.

Så fördrjer söder och kläder ock GUD så wäl
the Hedningar som the Christne : Han låter sin
Sool upgå öfwer onda och goda / hann låter
regna öfwer Rättfärdige och Orättfärdige så-
ger Christus Matth. 5. nembligen till then ändan att
the alle thet af skole hafwa sin Födda och Uppehälle.
Så står och uti Uttydelsen öfwer then 4de Bön :
GUD gifwer och wäl utan wär Bön dageligit
Bröd allom Menniskiom / jämwal them On-
dom. Alltså niuta här åter igen onda och goda e-
nahanda Gudz Godheet.

Lika så är ock Öfwerhetenes Stånd GUDZ
Skickelse och Ordning ibland Hedningarna och the
Otrogne / så wäl som ibland Christne och trogne.
Samma GUD och Herre som hade giordt David
och Salomon till Konungar i Jerusalem / hann ha-
de och satt Nebucadnezar till en Konung i Babel.

Och sammalunda har thet sig ock medh U-
terlösningz wärket. GUD har sändt sin Son i
Werlden ; så wäl till att frälssa Judar / Turkar och
Hedningar som the Christne. Therefore kallas hann :
Alla Menniskiors Frälsare i Tim. 4. Hann will
hafwa alla Menniskior salige. GUD will att
alla Menniskior skole frälste warda och komma
till Sanningenes Kundskap. 1. Tim. 2. Hann
will icke att nogre skola förgås utan att hwar
och

v. 45.

v. 10.

v. 4.

v. 9.

och en skall omvända sig till Bättring 2. Pet. 3. Så är och Christus döder för alla 2. Cor. 5. Hann har gifwit sitt Lijf till en Återlösn för alla 1. Tim. 2. Är förthenfullt all thetta en allmen Gudz Godheet hwilken wiserligen är också stor / ja så stor / att ingen Menniskia thet medh sina Tankar begriipa / jen mindre medh sin Tunga utbtala kann. Wenn om thenne Godheeten talar David egentligen icke i thetta Rummet / utan i synnerheet om Gudz särstille Godheet / emoot sina fromma och gudfruchtiga Barn / thesfore säger hann : Huru stor är tin Godheet / then tu them som tig fruchta bewarat hafwer och bewisser them som trösta uppå dig in för Menniskiors Barn / och som Orden wüdare lyda.

Här wid finna wij att estertänckia syrahanda / såsom

1. Godheeten i sig sielf / såsom alla Christinas förtröstningz rätta Grund.
2. Hwilka the äro som af samma Godheet Förtröstning hafwa ?
3. Hwar utinnan thenne Godheeten sig wüser ?
4. Huru then sig wüser.

Hwad anlangar thet 1 / så hafwe wij att ansee thenne Godheeten. (a) som en fördold Gods heet / ty hon är bewarat. Stor är HERRans Godheet / menn hon låter sig icke altid så ljustigen see. HERRe säger David : Huru stor är tin Godheet then tu bewarat hafwer.

Såsom GUD sielfwer är / sådan är och hans Godheet. Nu är GUD en fördold GUD såsom Elaias säger Capittel 45. Thet hade Propheeten hoos sig öfwerlagt / hwad; GUD genom Messiam och Konungen Cores giöra skulle / uppå thet usle och

och förachtade Israel / huru som genom honom
 Gudz Stad skulle upbygd och HÆKrans Fång-
 gar lösa warda och stora Folck skulle gifwa sig
 under Israel / ther uppå uthbrast hann i thessa
 Orden: Sannerliga åstu en fördold GUD / tu I-
 sraels GUD; ther till lade hann wiydare these Ord:
 Menn the Afgudemakare moſte allesammans
 medh Skam och Håån bestå / och medh hwar
 annan medh Blygd afgå. Menn Israel war-
 der förloſat genom HÆKran ewinnerliga / och
 ſkall icke till Skam och Spott warda någon
 Tijd i ewigheet.

v. 13.

v. 14.

v. 15.

v. 16.

v. 17.

David och Eſaias haſwa haſt enahanda Läres-
 måſtare och båda warit upammat uti ens Andes
 Skola / ty hward Davidz Mening är uti föreha-
 wande Text thet förklarar Eſaias i theſe Orden /
 och will wiſja allarättſinige Chriſtnes förtröſtningz
 rätta Grund. Ty hann gifwer tillkiänna / att the
 ſom förtröſta uppå Creaturen the äro Afgude-
 Makare och göra Creaturen till Afgudar. Theſe mo-
 ſte beſtå medh Skam och Håån / ty när the
 bäſt behöfwa Tröſt och Hielp / ſå kann Afguden
 intet hielpa them. Menn then ſom grundar ſin
 Förtröſtning uppå GUD och hans Godheet /
 then är en rätt Israelit / finner åwig Förloſ-
 ning och warder icke någon tijd till Skam i
 åwigheet. Ty / åndock GUDz Godheet ſig till
 en Tijd fördölijer ſå uthlocknar hon dock aldrig.

Medh thenne GUDz Godheet förſtår David
 här ibland annat/utan all twiſſwel/ i hinnerheet /
 GUDz Barnſkapet / thet åwiga Liffwet / then o-
 uthäneliga Glädien i then himmelſka Saligheeten/
 och the Frommas åwiga Förloſning ifrån alt ondt/
 hwil-

- hwilket alt Jesus medh sin Pina och Död har förwärtwat / och Guld allom sinom har bewarat och af Nåde gifwa will. Thersföre kallar David thet en bewarat eller fördäld Godheet / efter som Guld sig thet ännu har förbehållit. Guldz Barn hafwa wäl här i thenna Werlden en Kundskap af samma Godheet / the hafwa redan en Rättigheet till Barnskapet / lijka som ett onyndigt Barn till sitt Arf / thet hwarcken kann sunka eller brinna / menn är dock ännu för them fördäld jäsom Paulus talar Coloff 3. **Edert Luff är fördäldt medh Christo i Guld.** The wetta wäl att the äro Guldz Barn / menn thet är ännu icke uppenbart
- v. 3. **hwad wij warda skole** 1. Joh. 3. **Thet hafwer intet Sgat sedt / och intet Ora hört / och är uti ingen Meniskios Hierta upstigit / hwad Guld beredt hafwer them som honom älska** 1. Cor. 2. Thersföre blifwer thet en bewarat Gafwa.
- v. 2. **Thet händer ofta att en from Christen slår sig aldeles ifrå Werlden / gifwer sig till att tiena Gud / söker uti honom allena sin Lust och Förnöjelse / och dock icke lust alltid spørjer Guldz Godheet / ändock then ganska när är : I synnerheet uti Korsh / Mootgång och Bedröfwelse ; Huru ofta moste ett Guldz Barn klaga medh David af then 31 Psalm ,**
- v. 10. **ther af förehaswande Text tagen är : Ach HERre mig är Ängest / mitt Ansichte är förfallit för Sorg skull / thet till min Siäl och min Buuk.**
- v. 11. **Mitt leswande är förtärdt wordet af Bedröfwelse.** Thet går mig så illa / att jag är en stor försmädelse worden minom Grannom och en
- v. 12. **Styggelse minom fiändom.** Många försmäda mig illa / så att hwar mann styre för mig / the rådslå medh hwar annan om mig och ach-
- v. 14. **ta**

ta taga mig Ljfwet bort / huru ofta moſte wij
 här för mongom wara ett **Wjldunder** Psalm 71.
Werldennes Afſtrap och hvars mans **Afſhugg**
 1. Cor. 4. Huru ofta ropa wij uti vår **Nöd** till
GLID och hann ſtäller ſig lika ſom hörde och kände
 hann of ick. Hann låter of falla uti **Menniſtors**
Wilja och **Händer** / lika ſom hade hann ofwergit-
 wit of. Hwar är tā **GLIDz** **Godheet** ? Hon är
 bewarat / och till en **Tid** för of fördold. Låter e-
 der tiēa **Chriſtrogna Siālar** medh **Exempel** :

Thet war en hård **Befallning** / ſom **GLID** gaf
Abraham , tā hann ſade till honom : **Tag I-**
ſaac tin enda **Son** / then tu kār hafwer och
 gaf bort / uti **Moriaz Land** och offra honom
 thet till ett **Brenn-offer** / på ett **Berg** thet
 iag tig ſājandes warder. Gen. 22. **Thet** hann
 of gjorde / och war **Iſaac** redan uti hans **Zanc-**
kar död / i ſynnerheet tā hann utbrakte ſina **Hand-**
 och tog till **Kniffwen** att hann ſulle ſlachten ſin
Son. Tā war wiſt **GLIDz** **Godheet** för honom
 fördold / thet hann förſt fick wetta / tā **HERrans**
Engell föll honom i **Kniffwen** / förhindrade hans **Up-**
ſåth och ropade : **Abraham** , **Abraham** , kom intet
 tina **Hand** wid **Pilten** / och gör honom intet.

Hiob miſte icke allenast all ſin **Egendomb** : **O-**
rar / **Aſninnor** / **Fäär** / **Cameler** / **Drångar** / **Huus**
 och **Barn** / utan of ſin **Hälſa** / och wardt ofwerg
 alt thetta till **Siālen** ſå plågat / att hann hardt
 nār hade twiſſat om ſin **Saligheet**. Huru ång-
 ligen quidde hann **Capittel** 19. **GLID** hafwer in
 wewat mig uti ſin **Garn** / ſij om iag ån ro-
 par ofwerg **Oſwergwäld** / ſå warder iag dock in-
 tet hōrd / iag ropar / och här är ingen **Rätt**.
 Hann hafwer igentāpt min **Wäg** / att iag icke

v. 7.

v. 13.

v. 2.

v. 10.

v. 12.

v. 6.

v. 7.

v. 8.

- v. 9. Känn gå ther fram / och hafwer satt Mörker
 uppå min Stijg. Hann hafwer uthblådt mig
 v. 10. mina Åbro / och tagit Cronan utaf mitt Huf-
 wud / hann hafwer sönderbråkat mig alt om-
 v. 11. kring / och hafwer upryckt mitt Hopp såsom
 ett Tråd. Hans Wrede hafwer förgrymmat
 sig öfwer mig / och han holler sig för min Si-
 ende / och som hans Ord ther wijdare lyda. Hwar
 war tå Gudz Godheet? Hon war för Hiob för-
 döld och honom bewarat / ty GUD hade annat
 medh honom i Sinnet / thet Hiob uti sin Sorg och
 Mootgång icke kunde fatta / menn Uthgången thet
 wüfte / tå HÆREN wälsignade honom meera än
 tillförena / och gaf honom alt dubbelt igen. Thet
 wijdlyfftigt är att see utaf hans Bockz Slut.

- ett märkwärdigt Exempel om Gudz fördolda
 Godheet / finna wij jämwäl och i thens helige
 Patriarken Jacobs Historia / ty tå hans Söner
 gingo bort och föröfwade sådan Wäldsamheet
 v. 25. uppå Sichem , att the slogo ihjäl alt
 v. 27. thet som Manfion war / uthplundrade och
 skinnade Staden / tå öfwerkom then fromma Ja-
 cob en stor Fruchtan / ty hann tänckte / som hann
 och till sina Söner sade : Alla Landzens In-
 v. 30. byggiare skulle försambla sig / slå honom ihjäl
 och giöra honom om intet medh hela sitt Huus.
 Genesis 34. Och i sådan Fruchtan och Räddhoga
 flydde hann bort. Menn strart ther efter står :
 Att en Gudzfruchtan kom öfwer the Städer
 som lägo ther omkring / att the icke foro efter
 v. 35. Jacobs Söner Genesis 35. Sij / Jacob war i
 sådan Angest och Förskräckelse att hann icke wiste
 hwart hann blifwa skulle / i medler tijd föll en Gudz-
 fruchtan öfwer alla them som hann fruchtade före /
 thet

thet kom af Herranom / menn Jacob skulle thet icke weta. Swad war thet annat / än att Gud för honom höll sin Godheet fördold ?

Menn hwarföre gör GUD thet / att hann icke altid låter sina Barn uppenbarligen förnimma sina Godheet ? & Orsakerna äro fyrahanda :

Först lefwa GUDs Barn icke alltid så regulart, att the alldeles kunna vara utan Rys / utan the moeste tuchtas och agas / så gifwer thes himmelska Fader them wäl hårda Slag / på thet the icke skola holla sig för oskyldiga / och skickar sig emoot them / lika som wore hann fremmande i Landena / och såsom en Gäst / then icke meera än ena Natt ther inne ligger Jeremia 14. Menn sina Godheet och Nåde wänder hann icke bort ifrån them / utan täncker strart ther uppå huru hann åter igen må hugna sina Barn. Lika som en Fader / som hårt tuchtar sitt Barn / så att thet gör honom sielf ondt / beholler antä under Agan sin faderliga Omheet och Hiertelag / fast om hann thet icke låter märkia / och förthensfull är ther uppå betänckt / huru hann åter igen medh wänliga Ord må locka Barneys Kiärleek ; si thet är en bewarat Godheet.

Sedan will GUD thermedh öfwa wår Troo; När hann bortgömmet sin Godheet / så upwäcker hann hoos of en Torst och Långtan efter then samma / att en Siäl så medh Trångtan begynner att ropa till GUD. Troon tritt Christrogna Siälar / att wij icke skulle hafwa then hårlige Davidz Psaltare / ther icke GUD på mongahanda sätt för honom hade fördold sin Godheet ; så skulle och ännu mongen hiertans Böön blifwa tillbaka / ther GUDs Godheet / sig alt jämpet och uppenbarligen wissa skulle.

För thet tridie / i medler Tjhd wij här under
 GUDz fördolda Godheet lijda / will hann of i
 Himmelen en särdeles Krona tillbereda och bewara/
 ju mera wij tå här under mongahanda Trestelser
 hafwa trålat / ju härligare skole wij ther frönte
 warda. Ty omdyeligit är / att the heligas Tåla-
 mod / thet barnsliga Förtröstan / thet hiertans Lång-
 tan och then brinnande Böön skulle blifwa ofkrönt/
 tå först få wij rätt förnimma hwad stor Godheet
 of har varit bewarat.

Sidst steer thet och förthen skull / på thet Gudz
 bewarade Godheet som till en Tjhd för of har
 varit fördold / må falla of så mycket meera beha-
 geligare före / när hon åter igen framkommer. Ty
 hoo fågnar sig icke åth Soolen / när mann henne
 en lång tjd icke sedt hafwer. Aldrig smakar thet
 söta bättre / än när mann först hafwer smakat thet
 sura. När GUD wijser sig för of igen / sedan hann
 of tillförena hade lijka som ofwergiswit / tå hän-
 der of lijka såsom the wijfa Männ af Östherlandena/
 när the åter sågo Stiernona / wordo the gan-
 ska glade. Matth. 2. Tå bekänna wij att GUD än-
 nu leswer / och låter sig troligen wårda om the si-
 na / therföre hafwe wjdare att ansee GUDz God-
 heet.

v. 10.

(B) Som en framlyfande Godheet / therföre
 säger David icke allenast : HEDRE huru stor är
 tin Godheet / then tu bewarat hafwer / utan
 of : Then tu bewijser.

David såsom en ofwat och wål förjokt GUDz
 Dienare / hade thet redan ofta förfarit / att GUDz
 Godheet / then hann stundom och till en Tjhd för-
 dölijer / åter igen framlyser / aldrymäst feck hann
 thet weta / then Tjhd hann uti Ofknen MAON war
 fring.

kringwärd af sin affagde Fiende / Konungen Saul ,
 så att hann icke kunde undkomma / och ey annors
 tänka kunde / än att hann måste falla uti Sauls
 Händer / så hade GUD wist sin Godheet för ho-
 nom bewarat / hwilken så härligen framlyste / så
 GUD sände ett Budskap till Saul hwilken sade : Her-
 re Konung wänd om / Skynda dig och kom / för-
 ty the Philisteer äro insällne i Landet 1 Sam. 25.
 Här medh wiste sig GUDs Godheet / ögonskenligen /
 ty kunde David i sanning säga om then samma :
 then tu bewissar.

v. 26.

v. 27.

Sådan Godheet bewiste GUD märkeligen och
 wärkeligen på Abraham , så GUD sade till honom:
 Offra tin Son then tu tiär hafwer / och Abra-
 ham sådant medh all Lydna tänckte att efterkomma /
 ock så war nu Begrepen till att slachta honom. Så
 sade GUD till honom : Hålt Abraham , Kom in-
 tet tine Hand wijs Pilken och gör honom in-
 tet / ty nu weet iag att tu fruchtar GUD / och
 hafwer icke skonat tin enda Son för mina
 skull. Ja GUD förskaffade en Wädur, bock then
 hann i sin Sons stad offrade Genesis 22. Thet
 war en bewisst Godheet.

v. 12.

Sådan Godheet bewiste och GUD uppå 'sitt
 Folck Israel / så the stode i Öddzara / för sig så-
 ge the the röda Hafwet / bak efter sig / såge the
 Pharao medh hela hans Häär / på båda sidor hö-
 ga Berg / så att för them syntes omödeligit att kun-
 na undkomma / uti sådane Angest ropade the till
 GUD / så ock GUDs fördolda Godheet / härligen
 framlyste / gjorde genom ett starkt Ostan-wä-
 der Hafwet tort / och äthskilde Wattenet / att
 thet wardt them till en Muur / på then hög-
 raside och then wänstra / att Israels Barn mitt

v. 21.

v. 22.

v. 23

i Hafwet gingo på thet torra. Ther emoot Pharao medh all sin Häär / Hästar / Wagnar och Resenerar uti samma Haf moste drunkna och för-gås / som här om läses EXOD. 14. Thet må wäl heta en bewissat Godheet.

Hwar wid thetta är märkiandes / att GUD sådan sin Godheet bewisser uppenbarligen för Menniskiorne. Ty ehuruwäl förhafswande Text säger; att sådan Godheet wedersars them som trösta uppå GUD för Menniskiors Barnom. Som wij rått nu skola så höra. Så är dock icke thenna Meningen här uthsluten / att GUD them som trösta uppå honom / sin Godheet bewissar för Menniskiors Barnom. Ty wij moste weta att GUDs Godheet sig uppenbarar / på twägghanda sätt / som först inwärtas i then troгна Siälen / sedan uthwärtas för Menniskiors Ögon.

När the Troгна äro uti Korsh och Angest och icke kiänna någon Tröst / så är GUDs Godheet bewarat / undangömd och lifka som aldeles fördold. Men när the mitt uti Korshet och Wedermöda / äre god tröste och frimodige / efter som GUD them trösteligen tilltalar och gifwer them ny Kraft / så låter wäl GUDs Godheet see sig / menn dock hemligen och är ännu allenast endeles uppenbar och endels fördold. Men när så then uthwärtas GUDs Hielp kommer ther till / att thet hwar mann see moste / så uppenbarar sig GUDs Godheet för alla Menniskiors Ögon.

Thet händer ofta att Dhykan och Motgängen sätter en from Christen så hårdt till / att icke allenast Korshbåraren ther öfwer försträckes / utan jämwal ock andra som thet see; menn här gör David öf Hopp / att GUD will uppenbarligen bewij-

wijſa of ſina Godheet för Menſkiors Barnom.
 När ſom Lyckan uppenbarligen för Menſkiors ſäl-
 lunda medh of omgär / lyſta ſom hörde wij icke
 Gudi till / ſåſom hände medh David , tå mann
 ſade till honom : **H**war är nu tin **G**uld ? Tå will
 Guld uppenbarligen låta lyſa ſin Godheet öfwer
 of / att hwar mann thet ſee och förnimma ſkall /
 att Guld ſin Godheet icke hafwer ifrån of tagit /
 utan allenast bewarat. **T**hetta ſkole the **F**rom-
 me ſee och glädia ſig / och allo **O**ndſko ſkall
Munnen tillſtoppat warda ſåſom David talar Pſal-
 men 107. **S**keer thet tå intet här på Jordenne / ſå
 ſkall thet dock wiſerlig hända i then tillkommande
 allmenne Domen / tå ſkole the **O**ſkyldige / ſom här
 i Föracht och Förföljele leſwat haſwa / när Chriſto
 och i Chriſto / för hela Werlden härliga warda / och
 then **G**odheeten ſom them här af Gudi har warit
 bewarat / ſkall them tå uppenbarligen bewiſſas
 för alla **M**enſkiors Ögon / ther uppå ſeer Pau-
 lus när hann ſäger Col. 3 **N**är edert **L**iſt **C**hri-
 ſtus uppenbarat warder / tå warden of i up-
 penbarade medh honom i **H**ärligheeten. **T**het
 ſkole tå tå ſee alla the / ſom här ſitt Nöye ther u-
 ti haſwa ſökt / att ſee ſin Luſt och Glädie på wårt
 Fördärf och Mootgång / och ſkole tå grufweliga
 förſkräckias för ſådane Saligheet / then the intet
 förmodat hade / och ſäija : **H**wem ſkulle thet haf-
 wa trodt ? **T**henne är nu then / ſom wij tillföre-
 na hade för **S**pott och **S**pee / wij hölle hans
 Leſwerne för **U**hrſinnigheet och hans **A**ndalycht
 för en **S**tam / huru är hann nu räknat ibland
Gudz **B**arn / och hans **A**rſwedeel ibland the
Helige ? Sap. 5. **W**arder hann nu ſå helig hällen /
 then wij i **W**erlden för wåra **Ö**gon ſtattade wara
 then wårſta **M**iſtgjærningzmann ? **T**het

v. 42.

v. 4.

v. 2.

v. 3.

v. 4.

Thet må sålunda först vara sagt om then rätt ta förtröstningens Grundwaal / som är Gudz be-
warade eller fördolde / och hans framlyfande God-
heet / följer nu thet

v. 9.
v. 35.
v. 4.
2. Andra : hwilka the äro som på samma Gudz Godheet sin Förtröstning byggia ? Thet äro icke alla Menniskior. Elljest borde thet så vara / efter som GUD är allom god Psalmen 145. Jäm- wäl them Otacksammom och Ondom Lucæ 6. Har uppenbarat sin Godheet allom Menniskiom Tit. 3. Ty borde the alla hafwa Förtröstning up- på hans Godheet. Men thet giöra the icke / utan allenast the som fruchta honom och trösta uppå honom / the kunna och allena giöra sig om Gudz Godheet föråkrat. Thersföre låger David wüdare : Huru stor är tin Godheet / then tu them som tig fruchta bewarat hafwer / och be- wiser them som trösta nppå tig in för Menni- skiors Barnom. Fruchta GUD och trösta uppå honom / äro twenne Egenskaper som fordras uth- af en rätt Christen.

Ja twenne Ting och Kiännemärken som bewij- sa en rättfämnig Christens Förtröstning.

v. 15.
1. Thet förra / nembligen fruchta GUD består uti Förstigtigheten hwar till Paulus förmanar Eph. 5. Sägandes : Så seer nu till huru i wandren wüsliga / och icke som the Dwijse / utan som Wüse / thet är / att mann uti sitt Leswerne tager sig till wara / att mann intet täncker / talar / eller giör / thet som Gudi är emoot / och intet sätter till- baka eller försummar thet Gudi är behageligt.

Obetänksamme dierfwa Menniskior leswa sä- kert / tänckia / tala och giöra alt hwad them i Sin- net faller / the stöta ther intet om / ehwad thet är
Gu-

Gudi behageligt eller ey. Gudz Bud sätta the utu Sgonen / sin egen Wilja holla the för en Lag att leswa efter / och säja till GUD : Gack bort i från of / wij wilja intet weta af tina Wägar Hiob 21. The holla thet för så ringa Saak / medh sitt Syndiga Leswerne att försmåda och förtörna GUD i Himmelen / som medh sin Dudsfo att förllicka och förtala / att bedröfwa och skada sin Nässta på Jordenne. The äro lyka såsom then orättfärdige Domaren om hwilken Christus sade Luc. 18. Att hann hwarken fruchtade GUD / elier hadde försyn för några Menniskior. Kort ther om att tala : The (Gudachtige) Därar säja i sitt Hierta thet är ingen GUD till Psalm 14. Uti sina Tanckar holla the Gud för intet Psalm 10. Therföre finnes när them ingen Gudzfruchtan / och gidra the alt hwad them lyster.

v. 14.

v. 2.

v. 2.

v. 4.

Menn fromma Christne taga sig annorlunda i acht. The tala intet utan the först efter then wijla Huus-läraren Syrachz Påminnelse / wäga sina Ord på en Guldwicht Capittel 28. Såsom en Guldsmied sitt Sölswer och Guld / såsom en Köpman sin Ducater. The gidra intet / utan the weta att thet behagar Gudi. Tänkia the något / så ställa the thet icke uti Wäcket / för än the thet wäl öfwerlagt hafwa / om thet är conformt medh Gudz Ord och Wilja eller icke / och i alla sina Wägar see the ther uppå att the må behaga Gudi.

v. 29.

Sij så försichtigt och warsampt wandrar en Christen som fruchtar GUD.

När wij så nu wandra uti sådan Gudzfruchtan / kunna wij dock aldrig see of så wäl före / att wij icke stundom skulle stapla och slinta. Ty / then onda Roten som uti of är / Arssynden menar jag /

v. 15.

gjør / att wij ofta thet gjöra hwad wij icke hade förmodat / ther öfwer klagar och then helige Paulus Rom. 7. Jag weet icke hwadiag gjør / ty jag gjør icke hwad jag will / utan thet jag hatar thet gjør jag. Jag weet att uti mig / thet är uti mitt Kiött bor intet godt / Wiljan hafwer jag wål / menn att gjöra godt / thet finner jag icke.

v. 9.

Uldramåst kostar thet uppå att styra och stå emot sina Tanckar / att forskåsta sina onda Lustar och Begiärelser / öfwer alt thetta finnes och mongahanda / Korsh / Bekymber och Wederwårdighetter / som tala enom uti Motgången till / såsom Hiobs dårachtiga Hustru sade till sin Mann uti hans stora Bedröfwelse : Står tu ännu i tine Fromheet ? wålsigna Gud och döð Hiob 2. Therefore moSte en Christen see till / att wid thet hann fruchtat Guld / hann också tröstar uppå Guld. Såsom Kropp och Siäl gjöra en lefwande Menniska / menn utan Siälen är Kroppen ett Aas. Så gjør och Gudzfruchtan och Förtröstning uppå Guld / en rätt sinnig Christen / menn utan Tröst uppå Guld / är Gudzfruchtan Skrymterij / ja en förtwüflat Saak.

v. 7.

(B) Menn thetta andra Förtröstning på Gud består ther utinnan (1) att mann har then lefwande och saliggjörande Troon / och emot Synden och then widlodande Swagheeten weet att trösta sig medh Gudz Råde och ther uppå är wif / att Christus of renar ifrån alla våra Synder 1. Joh. 1. (2) Att mann hafwer Talamod uti Motgången / och ödmjukar sig under Gudz Hand / låter sig Gudz Råd och Försyn wål behaga / och icke knorrar emot Guld eller wifsar sig otålig / när thet icke går efter ens Wilja och Tycke. (3)

(3) Mofte mann hafwa Hopp / att Gud wif-
ferligen hielpandes warder (4) hörer thet till en tro-
gen Bödn / medh hwilken mann frambar sitt åliggian
för Gld och gör sig om Bönhörelsen aldeles för-
fåkrat.

Sij sådane Gudfruchtige förtröftelige Hiertan /
the allena kunna förtröfta på Gudz Godheet /
och them hafwer Gld sin Nåde och Godheet läf-
wat och tillsagt jäsom står Pfalm 103. **HÆRans**
Nåde warar ifrån åwigheet till åwigheet / öf-
wer them som fruchta honom. Tu **HÆrre** åst
god och nådelig och af ftoor Godheet / allom
them som åkalla tig Pfalm. 86. **HÆRans** S-
gon see uppå them som fruchta honom / the
som uppå hans Godheet tröfta Pfalm. 33. Then
helge Anda betyggar genom Paulum 1. Cor. 2. Att
intet Dga sedt hafwer / och intet Dra hört haf-
wer / och i ingen Menniskias Hierta stigit är /
hwad Gud för öf beredt hafwer / menn hwem
tå ? Them som honom ålfta / thet åro the / som
honom fruchta och på honom tröfta. Hoos Ma-
lachiam Cap. 4. kallar sig Christus rättfärdig-
heetennes Sool. Thenna Sool behöftwa wij / u-
tan hwilken är ijdel Mörker / ja wij åro af Natu-
ren selfwa Mörker / i wore fordom Mörker så-
ger Paulus Eph. 5. Menn när wij genom Christum
rättfärdige warda / tā lyser thenna Solen uti wå-
ra Hiertan / medh Gudz Kundskaps Klarheet.
2. Cor. 4. Med Nåde och Tröft. Ach hwad
skall tā icke stie / när som Christus fullkomligen
lyfandes och öf medh sig uti sin åwiga Hår-
ligheet och Klarheet förandes warder ? Menn hoo
hafwer att hugna sig af thenna Solen ? Thet wij-
ser öf Christus uti ofwanberörde Rum och säger :

v. 17.

v. 5.

v. 18.

v. 18.

v. 9.

v. 2.

v. 9.

v. 2. **E**der / som mitt **V**ampn fruchten / skall upgå
 rättfärdigheetennes **S**ool / och **S**aligheet un-
 der hennes **W**ingar. **D**avid säger **P**salm. 147. **H**er-
 ren hafwer inga **L**ust till **S**ästars **S**tarchheet /
 v. 10. icke heller **B**ehag till någors **M**ans **B**een. **H**an
 v. 11. har inga **L**ust till någors **P**räl / **P**racht **M**yndig-
 heet / **H**ögheet och **M**acht / utan **H**Erren hafwer
Behag till them som fruchta honom / them som
 uppå hans **G**odheet hoppas. **A**f alt thetta för-
 stå wij nu att the allena behaga **G**udi / som ho-
 nom fruchta / och på honom trösta / till hwilka
 nu **G**ud hafwer **L**ust och **B**ehag / them will hann
 bewijfa sina **G**odheet.

Här om hafwa the **O**gudachtiga sig inga **T**an-
 kar att göra / the trösta ey heller på **H**Erren
Gud och hans **G**odheet / ty the fruchta icke **H**er-
 ran / ey heller wända sitt **H**ierta till **G**ud / therför
 hafwa the ey heller något **L**öfte om **G**udz **G**od-
 heet / ingen **G**odheet är them heller bewarat /
 skall them icke heller bewiſas / utan är them ijdel
 Förbannelse hotat. **T**y **G**ud hatar them **P**salm. 5.
 v. 29. **H**Erren är langt ifrån them **P**rov. 15. **H**ER-
 ren stygges wid them **P**rov. 3. **T**he moſte uty
 v. 32. **H**Errans **S**tad utbrotade warda. **P**salm. 101.
 v. 8. **O**ch ingen **D**eel uti **G**ud och hans **N**äke hafwa.
 v. 22. **T**he hafwa ingen **F**riid **E**f. 48. **T**heras **L**yghta
 v. 9. skall uthslockna och **O**lyckan skall följa them ef-
 v. 21. ter **P**rov. 13. **T**heras **O**gudachtiga **W**äſende
 v. 18. skall brinna såsom en **E**ld / och förtära **T**örne
 och **T**iſtell **E**ſa. 43. **S**åsom the medh sitt ogudach-
 tiga **W**äſende hafwa skildt sig långt ifrån **G**UD /
 så skall och **G**udz **G**odheet vara fierran ifrån them /
 v. 20. the ſkola aldrig få ſee **L**iufet **P**salm. 49. **T**het är:
 aldrig hafwa någon **T**röst / någon **G**lädie.

Menn

Menn ther emoot skall GUD sin stora God-
heet / icke allenast bewara them som honom fruch-
ta / utan och bewissa them som trösta uppå ho-
nom / ja the som trösta uppå honom in för Men-
niskiors Barn. Thet är / hwilka icke allenast u-
ti sitt Hierta troo och trösta uppå GUD / utan ock
sådan Troo uppenbarligen in för Menniskior / medh
ett ostraffeligt GUDI behageligt Leswerne bewissa /
och sig till GUD och hans helga Namn i Korsh och
Mootgång / i Röd och Död / medh Hopp / Tåla-
mod och Trofastheet in till Andan bekomma.

3. Hwar uti wissar tå GUD sådan Godheet /
att the Gudfruchtigas Förtröstning / ther igenom
styrckt warder ? David säger : Tu förgiömer them
hemliga när tig för hwar Mans Trug / tu förs-
skyer them i Gyddone för the trätosamma Tun-
gor.

Medh Orden Trug och trätosamme Tungor
förstår David sina stolte och mächtige Sienders Of-
werdädigheet / wrånga och onda Menniskiors För-
sinådelse och Förtaal och mera sådant / hwar öfwer
hann klagar i then förutgående 14 versen / att the
hade lagt Råd medh hwar annan om honom / och
stämplat emot honom / att the monde komma ho-
nom om Heder och Ähra om Liff och Leswerne. The
rådslå medh hwarannan om mig / säger hann
ther sammastädz / och achta taga mig Liffwet
bort.

v. 14.

Thet är wäl eliest mycket ondt / som GUD
fromma Barn och Christine i thenna Werlden äro
underkastade / menn intet kan wårre / ja farligare
och skadeligare wara än Menniskiors Trug och
trätosamma Tungor / ty i gement fara sådana
medh Lögn och Falskheet / hwar om wij siunga plä-
ga medh then Christeliga Kyrckan : **Min**

Min Siäl hwad kann tu wärre få /
 An ena falska Tunga
 Swar hon sitt Speel bedrijswa må /
 Både medh Sambla och Unga /
 Är hon alt som ens Mächtiges /
 Glödande skarpa Pijlar /
 Till att fördärfswa alleledz /
 Gör hon sig ingen Hwijsla.

v. 4. Hwilka Ord tagne äro af then 120 Psalm. hwar-
 rest David liknar the falska Tungor / wid ens
 wäldiges skarpa Pijlar / och wid Eld i Ene-
 bärträ / och thet för efterföljande Orsaker skull (1)
 Effter som the medh Lögn / Ahreskänderij / och För-
 smädelse / trängia sig allastådes igenom / och föra
 öfwer alt oskyldige Menniskior illa uth. En Pål
 farer medh hast ifrå Bogan till Målet tijt hann rät-
 tat är. Elden uti ett Enebärstråå / breder sig
 skyndesampt uth medh mycket brakande. Så flyger
 och ens Belackares Förtaal i kortan tijd wijdt om-
 kring och gör stort Wäsende.

När mann talar något godt och berömligit om
 Folck / thet hörer mann icke medh sådan Flit / och
 warder icke medh sådant altware uthsprijdt / ja fle-
 sta Hoopen förtryter thet / när the höra något godt
 tala om sin Nästa / the fara Dag och Natt thet
 efter / att the måge undertryckia sådant godt Ryck-
 te / äthminstone warder thet snart förgiåtit.

Menn när mann uthsprijder någon Osanning / el-
 ler något ondt om någon / sij thet fattar mann lät-
 teligen / hålst then gemena mann / som i sådane
 Saker tager hwarcken Guld eller sitt Förnufft och
 Samwete till råd / thet warder ock snart uthfördt
 öfwer alla Huus och Gator / Städer och Byar / så
 fin.

finner mann säa som begiära undertryckta ett ährerö-
 rigt Sqwaller / fast mera hafwa the Lust och Be-
 hag ther till / och lägga alltid mera till och giöra
 Rychtet större.

(2) Såsom en Pål när hann flyger utu ens
 mächtiges Hand uppå någon / så tränger hann ige-
 nom in till Ljfwet / och moste then mycket wäl wa-
 ra förwarat som skulle blifwa osärat ; Så och en
 trätosam Menniskia / när hon brukar sin giftiga
 Tunga / så röder hon gemeenligen / ens Heder och
 Ahra / goda Namn och Rychte / hwilket en re-
 delig sinnad holler i lika Wigt och värde medh
 sielfwa Ljfwet. För sådan Skada skull / lyktnar
 then helige Skrift sådane Tungor wid mordiska
 Wapn och skadeliga Ting / i then 57 Psalm sä-
 ger David : Menniskiors Barn äro Logar /
 theras Tänder äro Spiut / och theras Tungor
 skarp Swärd. Ja baar Swärd Psalm. 55. Om
 then Belackaren Doeg sade David : Din Tunga
 farer efter Skada / och skär medh Lögn såsom
 en skarp Rakokniff Psalm. 52. Om the wrängas
 Tunga säger hann : The hwesfa sina Tungo så-
 som en Orm / Suggorma förgifft är under
 theras Läppar Psalm. 140. Then wijfa Mannen
 Salomon moste också hafwa försarit onda Tun-
 gors Wårkan / ty hann säger : Lijka som en
 hemliga medh Skott och Pylar skinter och drä-
 per / altjä gör en falsk Menniskia medh sin Nä-
 sta / och säger sedan / thet war min Skämt.
 Klaffarens Ord äro såsom Sugg / och the gå
 genom Hiertat Prov. 26.

(3) Then medh en Pål warder särat / moste uth-
 stå stoor Sweda / och höder ofta lång tijd ther till / att
 hann igen må curerat warda / och ther Pjlen förgifft
 är /

v. 15.

v. 22.

v. 8.

v. 4.

v. 18.

v. 9.

v. 22.

är / kann then järade wäl aldeles mista sin Hälsta och sitt
 Liff. Lika så när en tråtosam Menniskia medh
 sin falska Tunga lägger enom en Kläck uppå / så
 kostar thet mycken Wöda och Tüd / för än hann
 thet igen slipper / ja ofta blifwer thet ock wid häng-
 jandes och fölger medh ned i Grafwena. Att mann
 förthen skull wäl må skatta then Menniskian olyckeli-
 gast som råkar för tråtosamme falske Tungor.
 Well skier thet ofta / att uppå GUD tillstädielse /
 fromma Christne thet medh ansechtade warda / att
 the af orolige tråtosamme Menniskior på alla sij-
 dor warda tillsatte / hwilka skiuta uppå them medh
 sina Tungor / lika som medh Skott och Pylar till
 ett satt Mähl / hwarföre the tå medh Ungzlan sucka
 af then 120 Psalm. Wee mig att iag en Fremling
 är i Mesech , att iag lefwa inofte ibland så monge
 falska Tungor. Jag moste boo ibland Redars
 Gyddor / thet är ibland mitt egit Folck / såsom i
 bland Turkar och Tartarer ; Thet warder min
 Siäl långt / att boo när them som Friiden ha-
 ta / som till intet annat Lust hafwa än till Ofriid
 och Tråta / till häda och försmåda. När nu så
 händer / så wijser David här / hwad Tröst the haf-
 wa / som uppå GUD trösta : Nembliga att Gud
 tå wijser sin Godheet thet medh / att hann förgö-
 mer them hemliga när sig. Effter sielfwa Huf-
 wud. språket heter thet : Tu förgiömer them i tins
 Ansichtes Hemligheet ; När tig i Högdenne / thet
 är : Uti ett hemligt Rum / thet tu altid seer uppå
 them / ändock tu icke sedd warder.

GUD holler sina helige oförmärkt förwarat
 uti en hemlig Kula / thet uti ingen see kann / utan
 GUD allena / och förstås här medh Gudz Wårn
 och Beskydd. En förföld Christen seer wäl / hu-
 ru

tu som then ena Pjulen efter then andra går uppå
 honom löds / och täncker / så wäl som sina Fiender
 / att hann them är uppenbarligen upfatt såsom
 ett Måål / titt mann fritt syfta må. Men i
 Trone moste hann weta och förstå / att **GUD**
Godheet har förgiömt honom uti en hemlig
 Brå / och hafwer uppå honom ett sådant upseende
 / att hans Fiender och Dwänner icke kunna blif-
 wa honom öfwermächtige. The kunna wäl hota
 och truga / menn intet skada honom / the skola
 wäl sökia honom medh sina onda Rådslag och
 Stämplingar / menn icke finna honom / Wäl
 förtala honom / menn intet kunna bewiisa eller
 öfwertryga honom. Thet wiste David af Förfaren-
 heeten / ty talte hann ock af Förfarenheeten :
 Och **HERE** / tu förgömer them hemliga när-
 tig / för hwars manns trug / tu förskylet them
 i **Hyddone** / för the tråtosamma **Tungor**. Me-
 ningen af allt thetta är Summariter thesse : Att
GUD är the sinas Försvar uti allehanda Farligheter
 / hwad Namn the hafwa må / ty **GUD** All-
 macht och all Närwarelse / är thesas tryggheet och
 säkerheet ; Hann förskylet them i **Hyddone** / thet
 är / hann gör them en behaglig Skugga uti be-
 dröfwelsens Heta / och wedergwecker them medh
 sin Tröst i thesas Motgång att the icke förgås.

Sådan **Godheet** wiste **GUD** på then gudål-
 skande **Joseph** , hann råkade illa uth för falska
Tungor / hann moste förnimma **Poriphars** Trug /
 tå hann uppå hans Hustrus ofkiällige och osanfärdi-
 ge angifwande wardt kastat uti Fångelsset / menn
 äfwen ther fans **GUD** **Hydda** ther uti hann för-
 skylet honom / att hans Fiender icke widare kun-
 de komma medh honom / utan wardt hann medh

största Heder ther utu tagen / och till en Förste satt
 öfwer hela Egypti Land. Then fromma Jacob
 moſte ofta fruchta ſig för ſin hädiſka Broders Ela-
 us Hoot och Undsäyeller / ſom och för andras Trug
 och Trätosamheet / menn på ſidstone förnam hann/
 att hann ſig ſäfängt hade fruchtat / ty then ſtora
 HErrans Engell hade hemliga giömt och förſwa-
 rat honom. Samma Godheet förtara ännu alla
 fromma Gudz Barn ; therfore ſeer mann ofta /
 hoos them en ſtor Frömodigheet i theras wärſta
 Förföjelſe. Menn i ſynnerheet ſkola the thet war-
 ſe bliſwa i then andra Werlden / tä the rätt ſkola
 när Gudi förgömde och liti hans Gyddo för-
 ſylde bliſwa.

v. 18.

Tä the ſkola boo uti xridz-
 ſom / uti trygga Boningar uti en ſköön Korig-
 heet Eſa. 32. Tä ſkola the ganſka ſäkre wara / för
 alla ſina Fienders högmödiga Trug / tä ſkola in-
 ga trätosamma Tungor / medh nägen falſk Be-
 ſtyllning eller ofann tillwytelſe them meera kunna
 gravera, ty the ſkola haſwa äwig Frid / äwig Frögd/
 äwig Saligheet / och läſom uti en luſtig Lööf-hyd-
 do altid ſkäda Gudz Anſichte. Tä wij ſkola få
 ſee then Guld / uppå hvilken wij här trodt och trö-
 ſtat haſwa. Härmedh tröſtar ſig en from Chri-
 ſten / uti ſin Mootgång / ſtora Förföjelſe och be-
 dröfwelſens Mörker / troſandes then falſka Werl-
 den / talandes Henne ſälunda till af Michæ 7. Cap.

v. 8.

Frögda tig intet min Fiendſka / att iag nedre
 ligger / iag ſkäl åter upkomma / och om iag
 ſitter i Mörkret / ſå är dock HErrn mitt Ljus/
 min Tröſt / min Glädie / och mitt Beſtiärm. Menn
 än ett

4. Och ſluteligen : Hurh wiſſer tä Gud lä-
 dan ſin Godheet ; underligen / ja härligen / ty Da-
 vid

vid säger : **Lofwat** ware **H**Erren / att hann mig en underlig **Godheet** bewijst hafwer i enom **fastom Stad**. **G**uldz **Godheet** nämner david här en **fast Stad** / som alt omkring är befästet / medh **Torn / Murar / Wallar / Grafwar och Bollwärt**. Och gifwis här medh tillkiänna then **Tryggheet och Säkerheet** / som alla **G**uldz **Barn** under **G**udz **Godheet** hafwa.

Sedan kallat David then en extraordinar **underlig Godheet** / then **G**uld på ett **underligt sätt** sina **fromma bewijser** / ther **Saken** mycket **annorlunda** utfaller än **männ hade thet förmodat** / och **wåra Tanckar** sig **ingalunda** ther uti **finna kunna** / **hwarföre thet så skeer**. **L**ykka som en **Konstnär** genom **magneten**, **Eld / Wattu / Spegel** och **andra Ting** / ofta föreställer sådane **rariteter och Skapnader** / att **männ nästan twiöflar** att ther medh **naturligen tillgår** / i **ty männ sig ther uti icke finna kann**.

Så **underligen** förfarer också **G**uld medh sin **Godheet** / ther **moste** så **något godt skie** och **wäl afföpa** utan **Förmodan** / **fast om thet synes för wåra Ögon wara illa / ja wårst**. **J**a thet **wårsta** **moste** **tiena till wårt bästa**. **Så** **moste** **wår stora Småleek** **wara wår bästa Tröst** ; **Wår yttersta Mootgång** / **wår befrämjelse till Saligheeten** ; **Så** **moste** **töjja en underlig Hielp** **uppå Faran** ; **Så** **moste** **mitt uti Bedröfwelsen Kropp och Siäl finna sin Glädie** ; **Mitt uti Angest sin Tröst och bästa Förnöjelse** / att **Menniskan** ther **öfwer lykka** som **bestörtt och häppen warder** och **uthbrista** **moste** : **Lofwat** ware **H**Erren / att hann mig en **underlig Godheet** bewijst hafwer / **hwilket medh monge helige Skriftennes exempel** att bewijsa **Tijden** **ett tillåter**.

Andan och Uthgången på thenna underliga
 Godheeten är Bönhörelsen och Guds Hielp uti
 all Olycka. Här om säger nu David. Jag sa-
 de i mino förtwiiflande / jag är bortdrifwen
 ifrån tin Ögon / lijkwål hörde tu mins Bööns
 Röst tå jag till tig ropade.

Härmedh gifwer David tillkiänna / sin sto-
 ra Ängest och förtwiiflans Kamp / som hann u-
 ti sin stora Nöd och Bedröfwelse hade haft / så
 att thet syntes för honom / lika som hann / then
 dock medh Gud förenat war / ifrån Gud hade wa-
 rit lika som medh Wäld / såsom en Green ifrån
 Trådt / afbuggen / och såsom ett Tråd uti sitt
 Paradys uthrotat. Therefore säger hann : Jag
 sade / nembligen uti mitt Hierta / är så mycket
 sagt : En sådan Anfechtning och bedröfwelig Tan-
 ka hade fattat mitt Sinne / att jag tänckte : Jag
 är bortdrifwen ifrån tin Ögon / thet är / Jag
 tyckte / som hade jag hoos tig ingen Nåd / som
 wore jag aldeles bortkastat och fördömd. Men /
 dock lijkwål tå jag ropade till tig / tå hörde tu
 mins Bööns Röst. Tå min Nöd och Elende
 war som störst / och jag inga Uthwägar wiste /
 tå war tin Hielp aldranärmast / och frälste tu
 mig underligen / emoot mina och alla Menniskiors
 Tancka / ifrån mina Fienders Händer / ifrån all
 min Sorg / Wedermöda och Jammer.

Så händer thet ännu ofta fromma Christne /
 att the medh David komma uti sådant Tillstånd /
 Nöd och Wända / att the tänckia : lika som the ä-
 ro förachtat och förkastat af Menniskior / så äro
 the ock öfvergifne af Gudi / och tå wilja the nä-
 stan som förtwiifla och säya : Min Siäl har in-
 gen Hielp när Gudi Psalm 3. Min Gud / min
 Gud

Guld hwij hafwer tu öfwer gifwit mig ? Jag ropar menn min Hielp är fierran Psalm 22. Mon tå HERren förkasta ewinnerliga / och ingen Nåd meer bewijssa ? Är thet så aldeles utte medh hans Godheet / och hafwer Tillfäyelsen en ända ? Hafwer tå Guld förgiättit wara nådig och tillycht sina Barmhertigheet för Wrede skull ? Psalm. 77. Ach iag är ach / tadt lijk wid them som till Helfwetit fara / iag är såsom en Mann / then ingen Hielp hafwer. Psalm. 88. Och kunde icke wara så underfamt att en swag Menniskia / som icke är Järn och Stål / utan Kiött och Blod / uthbruste i sådane Ord / när hon uthwärtas af Werlden warder bestormat / och tillijka inwärtas af hiertans och Stälennes Ringest af Sweda och Wärl / ja af sielfwa Döden tillsatt och anfachtat.

Menn hwad som rättfämnige Christne äro / the begriipa sig strart medh David, uti sådant Tillstånd / the uprätta sig igen och styrkia sitt Mod medh Förtroöstning uppå Guldz stora och underliga Godheet. The weta att Guld är en underlig Guld / ty skall hann och underligen hielpa / ty hans Nåd är underligit och går thet härliga igenom. Esa. 28. Hann förer sina heliga underliga. Psalm. 4. Och går medh them underliga Wägar. Icke then fortaste jämne Wägen / utan förmedelst 40 åhrs Resa / genom Öknén öfwer Berg och Klippor till thet uthlorwade Landet / såsom medh Israeliterna ; hann förer icke alla strart till Ahrestand och Wärdigheet / utan ofta genom 10 åhrs Förtöjelse på Kunga Sätet såsom David, och genom 3 Åhrs Fångelse på Första Stolen såsom Joseph / och sålunda genom Små-

v. 2.

v. 8.

v. 9.

v. 10.

v. 5.

v. 29.

v. 4.

- lek till högsta Åbra. Hann låter the sina icke genom Lust och Wällust / utan genom mycken Bedröfwelse ingå uti Gudz Rijke Act. 14. Then hann will uphöya förnedrar hann först; Then hann will giodra stoor / ödmuikar hann först; then hann will giodra lefwande dödar hann först; Then hann will hafwa i Himmelen förer hann först i Helfwett / och salunda bewisser emoot the sina en underlig Hielp och Godheet. Thet må ju wäl wara en underlig Gud. The wetta och att hann är en nådig Gud / then giärna hielpa will / och sådan Willigheet wiist uppå otalige Nödlidande. The wetta att hann är en sanfärdig Gud / och wiist hielpa skall / ty hann hafwer thet lofwat: Akalla mig i Nödenne så will iag hielpa dig Psalm. 50. Och är HERrans Ord sanfärdigdt och hwad hann lofwar thet holder hann wiiserliga Psalm. 33. The wetta att hann är en Almächtig Gud / och hielpa kann. När alt synes för wåra Ogon omöjligt och förlorat / när all Menniskelig Hielp ute är / och wij inga Medell och Wägar mehra see och wetta / så förmår hann riskelige giodra öfwer alt thet wij bediom eller tänckiom Eph. 3. Therefore förtrösta the och mitt uti Förtwiflan medh David wå Gudz Godheet / och låta intet skilja sig ther ifrån / hwarcken Bedröfwelse eller Ångest / eller Förförljelse / eller Hunger / eller Nakenheet / eller Fäbrilgheet / eller Swärd / eller Död / eller Lijf. Rom. 8. Om och Kropp och Siäl skulle försmächta Psalm. 73. Och giodra sig om Bönhörlsen och Gudz Hielp aldeles förfätrat / then Gud them ock på sidstone underligen och härligen bewisser / ja / ock ja / att när the medh David mena att thetas Klagan och Euckan är utan Wärfan / och
- theras

v. 22.

v. 15.

v. 4.

v. 20.

v. 35.

v. 26.

theras Bödn alt för swag att then skulle kunna trångia sig genom Skyyn och något utbrätta / så wiser Gud them i sielfwa Wärdet / att Bönen mycket förmår när hon alwarsam är Jacob. 5. Och kommer uthaf ett oskrymtachtigt ängzligt och pressat Hierta / i diupaste Odmiakheet medh Troo och Förtröstan fram för Gud. Ty the Fattigas Trångtan hörer tu HÄrre / thetas Hierta är wist / att titt Ora achtar thet uppå Psalm. 10. Så få the sluta sin Werld / och tillika all sin Wedermöda / Sorg och Bekymber medh thesse Davidz Ord : Lijfwäl hörde tu mins Böns Röst så iag ropade till tig. och af den 28. Psalm. Lofwat ware HÄrren ty hann hafwer hört min Böns Röst.

v. 17.

v. 17.

v. 6.

Här af wiljom wij nu hämpta allenast en medh Tröst beblandat Påminnelse / nembligen theme : Att wij ingen Nöd och Mootgång / ehuru stoor then vara må / skole låta skilja of ifrån war Gud / utan städse beholla war Förtröstan uppå hans Godheet : ty (1) året en stoor Godheet / then ingen Meniskia medh sina Tanckar begripa eller medh Ord tillfyllest uthtala kann ; (2) En trygg och säker Godheet / under hwilkens Beskydd och Förswar ingom Christen något skada kann / ty the äro hemligen när Gudi förgömde och troligen förskylte i hans Syd- do ; (3) En underlig Godheet som hielper genom Contrarie Medell öfwer och emot all Meniskiors Tanka ; (4) En herlig Godheet / som förwänder största Nöden i största Lycksaligheeten och all Wedermöda och Sorg / uti en stadigwarande äwig Rod och Glädie.

Räka wij uti Fattigdom / låter of förtrösta uppå Gudz Godheet / ty hann är stoor / och weet genom hälsosamme Medell att skaffa the sine Bröd i här-

i hårdom Tjyd / och att lindra theas Fattigdom. När thenna Godheeten will wissa sig / så moſte thet hårda Hällebårget gifwa Iſraeliterna Watn i the-
 ras Torſt / Luſten moſte gifwa them Uſerhøns och
 Himmelen Manna uti theas Hunger / ja Korpar-
 na moſte tillföra Eliæ Kiødt och Brød. Thet haf-
 wer Gud giordt i fordom Tjyd / och är ännu hwar-
 ken hans Allmachs Arm förkortat / eller hans God-
 heet Källa uthorkat emot them ſom fruchta ho-
 nom och trøſta uppå honom. Thet är ock nytti-
 gaſt att trøſta uppå honom ehuru ſtoor Fattigdom
 of trycker / ty i ſinom Tjyd ſhall hann wål gifwa
 of hwad nyttigt och nödigt är / hann är wår Him-
 melſte Fader / och weet wål hwad of giørs
 behof Matth. 6.

v. 32.

Komma wij uti Førfølljelſe och Ångest för onda
 Menniſkior och theas Lånder / the ther belaggia
 of ſåſom Bij / lågra ſig omkring of ſåſom ſtar

v. 12.

ka Stuter Pfalm. 118. och ſøkia till att fördråſwa
 of ; Trøſtom uppå Gudz Godheet ſom of för-
 gömer och förſtyler i ſina Syddo / och ſhall wål
 frålſa of / ifrån wåra Öwänner / och theas

v. 11.

Hand ſom of hata. Luc. 1. Att wij medh Glädie
 ſkolom ſee Luſt uppå them ; Och kann Gud thet ſå
 mycket bättre åſtad komma ſom mehra Gud förſt
 weet alla wåra Öwanners Råd och Anſlag / och
 kunna the intet ſå hemligen ſluta eller ſtåmpla / att
 Gud thet icke weta ſkulle. Hann ſeer them i kortet /
 the måge blandat huru the wiſia / ja hann ſeer them
 i Hiertat / och går twert emot theas Slut an-
 dra Wågar. Tå Gudz Godheet hemligen för-
 gömde Barnet JESUM / thet Herodes hemligen
 hade uti ſitt Hierta beſlutit till att dråpa / tå war
 hans lönlige Argheet ſåſång / ty tå hann mente att
 finna

finna Barnet i Bethlehem, så satt thet redan uti
 Egypten uti en säker Nyddo. Doegs Falskheet
 emoot David måste warda till Skam och Achito-
 phels Råd till Galenskap så Gudz Godheet för-
 gömde David.

Sedan weet icke allenast GUD the Ogud-
 achtigas Råd och Anslag emoot the Gud-
 fruchtige / som trösta uppå honom och hans
 Godheet / utan ock kann hann frälssa them thet
 ifrå / när honom behagar / och hann finner them
 vara nyttigt / och thet gör hann underligen.
 Gud gör icke alt hwad hann kann; Ty thet wore
 of intet nyttigt / menn hann kann göra alt hwad
 hann will Psal. 115. thet är of trösteligit och saligt.

v. 3.

Gudz Godheet förgömde ju Mosen att hann
 icke blef fördränckt; Joseph att hann icke wardt drä-
 pin; David att hann icke blef igenom stungen. Och
 thet som än mera är: Gudz Godheet förgömer
 the sina så / att the genom hans Beskydd mycket
 säkrare äro mitt ibland sina Fiender / än the Ogud-
 achtiga noga bewakade af monga tusende. Låter
 of förtensfull fatta thetta Ordet / och beholla skr-
 tröstning på Gud och hans Godheet / så hafwe
 wij icke att fruchta of för våra Dwänner / utan
 äro så säkre / jämwäl i högsta Fahren / lika som
 ingen Fahren å färde wore / och säjom så oförsträckt
 och medh Frimodigheet: Herren är medh mig/
 theföre fruchtar jag migh intet / hwad kunna
 Menniskior göra migh? Psalm. 118.

v. 6.

Komma wij uti Syndlens Nöd och Angest of-
 wer våra Misgjärningar / att Synderna wilja
 drifwa of i Fortwiiflan och ofwertala of / som
 wore wij bortdrifne ifrå Gudz Egon / hwilket
 är then största Nöd wij kunna råka uti / så är

G

råde

v. 6. rådeligast och nyttigast att wij fly till Gudh och trösta uppå hans Godheet / elliest blifwa wij aldrig frälste ; Här gangnar intet trösta på egen Rättfärdigheet / ty alla våra Rättfärdigheeter äro såsom ett orent Klåde Esa. 64. Icke heller batar att trösta uppå andras Heligheet / ty icke en Broder kann förlösa then andra eller någon v. 8. medh Gudi försona Psalm. 49. Utan tröstom på Gudz Godheet / hwilken genom sin Son then Rättfärdige har giordt oss rättfärdige / och giordt honom oss till Rättfärdigheet / tu Helgelse / och v. 30. till förlofning 1. Cor. 1.

Komma wij uti Kamp och Strid medh förötwiiflan lifka som wore wij medh sampt våra Böner förkastade och förskutne. Tröstom på Gudz Godheet / som icke försmår vår Bön / utan hörer vår Bøns Röst när wij ropa till honom / och hielper oss på sidstone herligen utu all Nöd ty Gudz Löftes-Ord äro klara och lanna : Hann begiärer mig ty will iagh uthielpa honom / v. 14. hann känner mitt Nämyn therföre will iag v. 15. beskydda honom / hann afallar mig / ty will iag höra honom / iag är när honom i Nödenne / v. 16. iag skall taga honom ther uth och låta honom till Abra komma / iag skall mätta honom medh långt Lif / och skall betee honom mina Saligheet Psalm. 31. Och ther wij sålunda trösta uppå Gudz Godheet / medan wij här lefwa och in till Döden / så skall och samma Godheet vara vår Tröst uti Döden och efter Döden. Skall i Döden hielpa oss manneligen strida och öfwerwinna ; för Siälen yppna Himmelens Port / och för Kroppen Grafwenes Dörr. Efter Döden skall Gudz

Gudz Godheet hugna och glädia Siälen i Abrahams Sköt / bewara Kroppen i Jordenes Sköt / hwilken effter utstånden Hwila på then yttersta Dage n herligen och förklarar igen upstå och framkomma skall och förenat medh Siälen införd warda till then äwiga Himmelska Glädien och Saligheeten / så rätt Herrans bewarade Godheet uppå oss skall bewisat warda / och följa oss i alla våra Liffz dagar / så wij skola blifwa i Herrans Huus ewinnerliga Psal. 23.

v. 6.

Lämpningen.

Så har och thenne Sahl. Frun medan hon här lefde munteligen förklarar / att uti hennes stora Sorg / Motgång och Bedröfwelse / thet hennes enda Tröst warit hafwer / att hon kunde trösta på Gudz Godheet. Och hwarest skulle hon elljest hafwa hämptat Tröst? Kännstie hoos Werlden? Ja / iag menar att Werlden icke drack henne till af någon Tröste-Kalck / utan fast mehra instänckte för henne en Amper Bedröfwelens Driek / ett stort Mått fult medh Tårar Psalm. 80. Thet fordom David sade om Gudz att hann sino Folke bewist hade. Psalm. 60 Thet kunde Hon wäl lämpa till sig emoot Werlden och säga: Ach tu orolige falska Werld / tu hafwer bewist mig ett hårdt Ting / tu hafwer gifwit mig en Driek Wijn / att iag omkull falla moste. Ty / som bäst hon satt uti sitt Element, uti sin Lyckosligheet och Ahrestånd / uti sin Heder och Respect, så fick Hon Orsak medh Hiob att säga: War iag icke lyckosam? War iag

v. 6.

v. 5.

v. 26. iag icke stilla? Gade iag icke goda Roo? Och sådan Droo kommer Hiob. 3. Ja wisselig Droo/ tå Hon råkade för Menniskiors Trug/ och för tråtosamma Tungor. Har någon i Werlden förfarit hwad Tand och Tunga giöra kann/ så war thet wisseligen Hon.

Then som weet Hennes Tillstånd hurudant thet war / lår thet icke kunna kalla en Frögde-Sång/ utan en rått Klagewiisa / sammansatt af efterföljande Språk: Mann försmåder mig illa så att hwar mann skyre för mig / the rådslå medh hwar annan om mig / och achta taga mig

v. 2. Lijwet bort / menn uppå tig HÆrre förtro-

v. 10. star iag / lår mig aldrig komma på Stam/ HÆrre war mig nådelig / ty mig är ångest/ mitt Ansichte är förfallit för Sorg skull / ther till min Siäl och min Buuk. Ty mitt Leswande är förtårdt wordet af Bedröswelse / och min Åhr af Suckande Psalm. 31. Ther tråda wrång Wittnen fram / och the wittna öfwer mig thet iag intet skyldig är. HÆrre huru länge will tu see här uppå? Fråls dock min Siäl ifrån thetas Buller. HÆrre tu seer thet/ tiig icke: HÆrre war icke långt borta ifrån mig. Upwäck tig och waka upp till min Rått och till min Saak / min Glud och HÆrre Psalm. 35. Mann stöter mig att iag falla skall Psalm. 118. The Stålte sätja sig upp emoot mig / och Wåldzwerkare stå efter minna Siäl. Psalm. 54. Ach HÆrre huru monga äro mina Fiender / och så många sätja sig upp emoot migh Psalm. 3. Jag ligger medh min Siäl ibland Leyon / Menniskiors Barn äro

Lo

Logar / theras Tänder äro Spiuth och Pij-
lar / och theras Tungor skarp Swärd / the
skälla för min Gång Nät och nedertryckia
mina Siäl. The grafwa för migh en Grop/
Psalm. 57. Och af Klagewisnes 3. Cap. Jag är
en elend Qwinna / then HErrans Gryn-
beetz Rijs see moste. Jag är worden till
Spott allo mino folcke och theras dageli-
ga Wijsa / min Siäl är fördrifwen ifrå
Fridenom / goda Dagar moste iag förgiäta.
Och flere sådane Klagespråk som Mootgängen hoos
henne uthpressade / och monga af hennes Munn /
sä wäl som iag / hafwa hört.

v. 7.

v. 1.

v. 14.

v. 17.

Widh ett sådant Tillståndh wistte Hon sig /
som en rätt Jacobiana, thet betyder en Under-
trampercka / Hon lätt Werlden bullra och rasa /
menn Hon stodh såsom en blomstrande Roos
ibland Törne / Cant. 2. såsom ett fast Hälleberg mitt
uti Hassens Böljor. Nog kann mann tänckia / att
Sörinädelsen moste hafwa bräkat hennes Hier-
ta sönder och kränkt henne Psalm. 69. Att Hon
säg sigh wara ett satt Mähl / äth hwilket nästan
hwar mann syftade medh sina Skott / dock lätt
Hon på skyna en stor Friymodigheet. Andra be-
klagade Henne öfwermåttan olyckelig / menn Hon
sielf skattade sig uti sin största Olycka säll och sa-
lig; Hwar af kom thet? Twiwwels utan ther
af / att Hon wiste / och medh sina Trones Sgon
säg / hwad Werlden ick wille troo / ja kunde
hwarcken see eller wetta / nembligen att Guld Hen-
ne en stoor Godheet hade bewarat then hann
Henne och bewiisa skulle / och skaffa Henne
Rätt / antingen här på Jordenne / ther Hon
län-

v. 2.

v. 22.

v. 1.

långre hade fått lefwa / menn hwad icke / doct
wiffertigen på then yttersta Dagen / så Hon hor-
pades / som Hennes Ord lydde af Sap. 5. Att
stå uti en stor Frimodigheet emoot them som
Zenne här bedröfwat och förkastad hade.

Så Hon nu märckte / att Hon trött af
Sorg / genom lutrat af mycken Wederwärdig-
heet / utsmärglat af Siukdom och Krankheet /
skulle genom en salig Död slippa ifrån thenne
Werlden / tackade Hon Gudh medh David för
hans underliga Godheet / och nådiga Hielp /
sägandes : Lofwat ware HERran att hann
mig en underlig Godheet bewiist hafwer i
enom fastom Stad.

v. 92.

Ja wist en underlig Godheet att Hon uti
så stor Bedröfwelse har kunnat utihärda och be-
stå / ty / ther Gudz Ord icke hade warit Hennes
Tröst / wore Hon förgången i sitt Elende
Plalm. 119. En underlig Godheet att GUD gaf
Henne then Råden / under så swår Frestelse rå-
telig kunna sticka sig uti GUDz Förhyn och Wilja.
En underlig Godheet att af så monga Hierte-
bråkande Försmädelser / Hon icke föll uti Wan-
hopp och Förwifflan / utan kunde behölla sitt
stadiga Förtröstan uppå GUD. En underlig
Godheet att thet som syntes för Werlden tryckta
Henne aldramäst / war äfwen thet som dref
Henne till att hålla sig närmast in till GUD. Säg-
ger dock / skulle wäl en swag Menniskia af egna
Krafter sådant kunna åstad komma ? Ach nej /
utan thet är then underliga GUDens underliga
Hielp / underliga Godheet. Ja en underlig God-
heet / att så thet syntes medh Hennes bedröfweliga
liga)

liga Tillstånd / lika som wore Hon öfvergif-
 wen af Menniskior / och bort driffwen ifrå Guds
 Ögon / så war Guds medh sin Hielp och Råde
 Henne närmast och hörde Hennes Böns Röst.
 Hvad för en Böön? Thenne nemligen / att
 Hon dock en gång medh allo monde undgå och
 slippa / thenne onda Werldens Argheet / Be-
 swär och Tunga / sampt trätosamma Menni-
 skiors Trug och Ondsko. Och att Gud dock full-
 komligen wille låta lysa Henne sin sköna God-
 heet / then hann Henne bewarat / och här in-
 till för Werldenne fördold hade. hwilket wissers-
 ligen skedde / så Herren uti en salig Stand för-
 lossade Henne af all ond Siärning och stälste
 Henne till sitt Himmelska Rijke 2. Tim. 4.
 Ther Hon nu utan all Twiſwel / för all Smä-
 lek och Föracht här på Jordenne / warder krönt
 medh en äwig Abra i Himmelen. Ther Hon
 nu för all sin Sorg / har på Siälens wagna
 fått en äwig Hugnad. För all Krankheet och
 Sweda / en äwig Hälsa. För all Werldens
 Oro / en äwig Trygheet och Säkerheet / för
 thenne Tijdsens Wedermöda / en äwig och öfwer-
 alla mätto wichtig Herligheet. I ställe för sina
 Klagewisor / som Hon här fördt hafwer / sun-
 ger Hon nu sin Frögdesång af then 30. Psalm.
 Tu Herre hafwer förwandlat min Klagan
 uti Frögd. Tu hafwer afklädt mig min
 Säck / och omgiordat mig medh Glädie /
 på thet min Abra skall lofsunga dig / och icke
 tyst warda Herre min Gud iag will tacka
 dig i Äwigheet. Och salunda har Hon förbytt
 sitt tinneliga Wee / uti ett äwigt Wäl.

Nu

v. 18.

v. 12.

v. 13.

Nu Gudz stora Godheet ware jämtwål och
 wår Tröst / styrkie / beware / och ledsage oss i
 thenna Werlden medan wij här lida och före
 oss genom en salig Död till then owansfeliga ä-
 wiga Herlighheeten / till att bewisa uppå oss then
 Saliga Gudz Godheet / then IESUS Christus oss
 så dyrt förwårswat / och GUD allom sinom Tro-
 gnom i Himmelen bewarat hafwer Amen /
 uti tit aldrabeligaste Namn O HERR
 IESU Amen.

PER-

PER

Som efter
 väglad / mid
 värd / komme

Herinneste Le

orden med ombyte

om tid thenne förn

er förbigå / utan

sparas / att thenn

berne Friherrinna

MARINA LILLIEBÖ

dotter / Hatt / He

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

den 29. April

PERSONALIA.

Såsom effter en Christelig och gammal
 Plågsed / wid the Salige Assomnades Jor-
 defärd / kommer att föreställas / then Dödas
 Uprinnelse / Lestverne och Affkeed utur thenne
 Werlden medh ombyte till ett åwigt Liff ; Så kann
 mann wid thenne förnähme Begräfning / sådant icke
 heller förbitgå / utan moSte i behagelig Kortheet
 kungjöras / att thenne Salige Fruen / then Hög-
 wälborne Früherrinnan / Fru JACOBIANA CA-
 THARINA LILLIEHÖÖK till Äminne / Ekebyholm/
 Sårdahl / Haal / Hendelö och Klinga / är födder
 utaf Hög-Edle och förnemme Förälldrar / Åhr
 1638. den 29. Aprilis , uti Nykiöpingz Stad / och
 war hennes Herr Gader / then Högwälborne
 Herre / Herr Jacob Lilliehöök , Früherre /
 Herre till Sårdahl och Jacobsberg / Hans Kongl.
 May:z war allernädigeste Konungz TroMann och
 Wälbestälte Major öfwer Adels:Phanan i Sweri-
 ge och Finland.

Hennes Fru Moder är Früherrinnan / Hög-
 wälborne Fru Brita Kraus, Fru till Sårdahl / och
 Jacobsberg etc.

Fädernet.

Then Salige Fruns Fader Fader / war then
Högwälbörne Herre / Herr Johann Lilliehöök /
Friherre / Herre till Färdahl och Händelö / Kongl.
May: & Tre Man och General Fäldt, Engmästare:
Hwars Hwus, Fru / war then Högwälbörne
Fruu / Fru Ingeborg Båat / till Färdahl och
Händelö etc.

Then Salige Fruns Far Faders Fader / war
Högwälbörne Herre / Herr Nils Anderson Lillie-
höök / Herre till Färdahl och Måsebo / Kongl. May: &
Råd och Cammar, Råd: Hwars Hwus, Fruu war
Högwälbörne Fruu Brita Nils Dotter Händ /
till Färdahl och Måsebo.

Then Salige Fruns Far Moders Fader / war
Högwälbörne Herre / Herr Jacob Jacobson Båat /
till Stöflö / Söderby och Händelö / vice Præsident i
Kongl. HofRätten / innan som HofRätterne i Siöta
Riiket / och Storförstendömet Finland / inrättades;
Hwars Hwus, Fru / war Högwälbörne Fruu Christina
Fått / till Stöflö / Söderby och Händelö.

Then

Then Salige Fruens Far Faders Fader
 Fader / war then Högwålborne Herre / Herr
 Anders Persson Lilliebök / Herre till Sårdahl
 och Måsebo / Kongl. May: & Råd och Riddare:
 Hwars Huus-Fru / war then Högwålborne Fru
 Anna Herr Niels Ribbingz Dotter / till Västerö
 och Swansholm.

Then Salige Fruens Far Faders Mo-
 der Fader / war Högwålborne Herr Knut
 Hand / till Hagelsrum och Attorp / Öfwerste öf-
 wer ett Smålandz Regemente till Håst och Foot:
 Hwars Huus-Fruu war Högwålborne Fru Marta
 Herr Siof Drakes Dotter / till Eknoholm.

Then Salige Fruens Far Moder Fa-
 ders Fader / war Högwålborne Herr Jacob
 Björnson Båat / till Stöflö och Edderby /
 Landzhöfdinge öfwer Calmar och theß Lån: Hwars
 Huus-Fruu / war Högwålborne Fruu Marin Herr
 Sten Bengts Sons Dotter / till Stöflö.

Then Salige Fruens Far Moders Mo-
 der Fader / war then Högwålborne Herre /
 Herr Clas Åkeson Tätt / till Bristad och Wins-
 torp Kongl. May: & Råd och Riddare: Hwars
 Huus.

Huus Fruu war Högwålborne Fru *Christina Horn*,
Herr *Hindrich Glas* Sons Dotter till *Kankas* och
Hapenhem.

Modernet.

Then Salige Fruens Fru Moder är förbe-
mette Högwålborne Fruu *Brita Kruus* / Frii-
herrinna.

Then Salige Fruens Mor Fader / war
then Högwålborne Herre / Herr *Göban Kruus* /
Friiberre / Herre till *Jockis* ic. Kongl. May & Cam-
mar-Råd: *Hwikens* Huus Fruu / war Högwål-
borne Fruu *Marin Ares* Dotter *Grenstierna* /
boren Grefwe Dotter / Friiherrinna / Fru till *Joc-*
kis och *Edeghult*

Then Salige Fruens Mor Faders Fader /
war Högwålborne Herr *Jäpper Mas* Son *Kruus* /
Herre till *Jockis* / *Noekis* / *Hartwilla* och *Sätuna* /
Kongl. May & Råd och Skattmästare: *Hwars*
Huus Fruu / war Högwålborne Fru *Brita De la*
Gardie, boren Friiberre Dotter / Fru till *Jockis* /
Noekis / *Hartwilla* och *Sätuna*.

Then

Ihen Salige Fruens Mor Moders Fader /
 war then Högwälborne Grefwe / Herr Axel
 Grenstierna / Friherre / Herre till Sjöholm / Tj-
 ddn / Sänd och Edzhult / Kongl. May: & Råd och
 Cansler : Swijkens Hous Fru / war Högwälborne
 Fru Anna Åkes Dotter Båat / Grefwinna / Fri-
 herrinna och Fru till Sjöholm / Tjddn / Sänd / Edz-
 hult och Ålehult.

Ihen Salige Fruens Mor Faders Fader
 Fader / war Högwälborne Herr Maz Larsson
 Kraus / till Hartwilla och Arby / Kongl. May: &
 Råd : Swijkens Hous Fru war Högwälborne
 Fru Anna Herr Hans Widenfons Slabakes
 Dotter / till Hartwilla och Arby.

Ihen Salige Fruens Mor Faders Mo-
 der Fader / war Högwälborne Herr Pontus
 De la Gardie, Friherre / Herre till Runsa etc. Kongl.
 May: & Råd och Marskalk: Swijkens Hous Fru /
 war then Högwälborne Fru Sophia Johans
 Dotter / Friherrinna till Ekholm / Fru till
 Runsa etc.

Ihen Salige Fruens Mors Moders Fa-
 der Fader / war Högwälborne Herr Gustaff
 Dren-

Grenstierna Gabrielson / Friiberre till Mörby /
 Herre till Sijholm och Tyresö / Kongl. May: &
 Råd: Hwilkens Huus, Fru war Högwålborne
 Fru Harbro Herr Axel Bielkes Dotter / Frij-
 herrinna till Mörby / Fru till Sijholm / Tijdön och
 Kökestad.

Then Salige Pruens Mor Moders Mo-
 der Sader / war then Högwålborne Herre /
 Herr Ake Johanson Båat / Herre till Tijdön och
 Ålebult: Hwilkens Huus, Fruu war Högwålborne
 Fru Christina Herr Thuro Trolles Kongl. May: &
 Råds Dotter / Fru till Tijdön / Skneholm och
 Ålebult.

Enär nu effter theß Salige Herr Saders
 förtidiga Död / som i thet tappre sechstande om-
 kom och then 3^{die} Octobris 1657. bles slagen / af
 Hans Kongl. May: & och Riiksens Fiender wed
 Kneris uti Halland sex Månader effter Bröllo-
 pet / thetta enda Barnet föddes 7. Månader effter
 sin Herr Saders Död / och hennes Fru Mor /
 af en öfwermåttan stoor Sorg / och påföljande
 Siukdom / icke rådde medh tilböriligen wårda sig
 om thenna sin spåda Dotter / så Sorgen wille
 öfwerwinna Glädien / wed thenna all förbedröfwe-
 liga

lige Händelset / att hafwa så hastigt och plögligen
 mist sin så kiäre Herre och Make; Så sans rå-
 deligt / att bifalla then Salige Fruns Far Mo-
 ders Syster / Friherrinnans Högwälborne Fru
 Karin Båås ästundan / att taga thenne sin högt-
 älskade Syster Sons unga Dotter / i theß späda
 Barndom / till sig / som hon barnlös war / så
 mycket bättre wid förberörde Tillfälle / then att
 sköta låta: Som ock then Högwälborne Fru / se-
 dan Barnet genom thet heliga Dopet war inympat
 uti Gudz Församling / hafwer dragit tidig och
 stor Omförsorg / att thenne Högwälborne Jung-
 frun uti Gudz Fruchtan och alle / hennes Stånd-
 pryndande Dygder / blef opfostrat / som hon ock
 henne så högt älskade / lika som sitt egit Barn /
 och enär Fru Modren sielf kom till Helsen / och
 någorlunda begynte att skicka sig i Sorgen / begä-
 randes sin Dotter igen / hem till sig / så wille
 Far Modrens Syster henne nödigt släppa / hwar
 utaf hände / att i sin Ungdom Salige Fruen af och
 till och ömst war hos thesse kwenne Högwälborne
 Fruerne och nästan in till sitt siunde Åhr mern-
 delst hos Högwälborne Fru Karin Båås / och
 hade så medelst mycket större Lycka af kwenne
 så dygdige och skickelige Blodz-Förwanter / hwilke
 then

then Salige Fru medh jämtilk Hiertans Kiärlek omfattade / att blifwa wäll och berömtigen opfostrat / som och theas Dygde *Exempel* hela hennes Lifstiid uti henne lyst och där lika som inplanterat warit.

Ther af hände nu strax / att såsom then Salige Högwälborne Fru / för theß stora Dygder / som särdeles Gudz Fruchtan / Höfligheet / Ährbarheet och Barmhertigheet / Wett och goda Förstånd / hos alle war tidin och wälkommen / så skyndade och Gudz Hörsyn / att Anno 1671. på hennes 13:de Åhr / Hans Kongl. May:ß Tro Mann / Cansellie Råd och Cammarherre / Högwälborne Herr Gustaff Gyllenstierna / sig anmälte / och hooff Salige Fruens Fru Moder ansöchte / om thenne hennes Kiäre Dotter / att begifwa sig medh henne i thet heliga Ehtenskaps Ståndet / want och om siider thet hugneligen åstundade Ja Ord / och blefwe the både trolöswade ; Men såsom Gudz Skickelse thet icke för thenna gången längre wille låta komma / så blef thenn Salige Högwälborne Herren / förmedelst en swår Siukdomb ifrån thenne Werlden hädan kallat / och Anno 1674. infandt sig åter thenn Högwälborne Herr / Herr Gustaff Horn, Friherre och Herr / sampt Kongl. May:ß Tro Mann / *Ammiral Lientnant* och *Ammiraliteß Råd* / medh

medh hwiiken then Salige Frwon effter närmaste
 Slächz och Anförwarters goda Råd och Sam-
 tycke contraherade ett Echteskapz Förbund / och in-
 trädde i thet samma then 24. Augusti förbemette Åhr/
 och lefde the ther uti medh allsom största Sämta
 och Kärligheet uti sål Åhrs Tiid / och aflade till-
 sammans 4. Söner och 5. Döttrar / hwar af nu
 nu allenast 2. Söner och 3. Döttrar öfwerlefwat /
 och i sitt Fader och Moder lösa Tilstånd / här
 närwarandes (förutan then äldsta Sonen / hwil-
 ken utriikes stadder är) sine så kläre och omiste-
 lige Föräldrars alt förbittiida Gränfälle / hierte-
 ligen beklaga / och thet sidste Dödzfallet / och en
 så godh / From och Dygdig Moders affaknad /
 medh bittra Tårar snart Eröslöst / begråta / wa-
 randes the öfrige theras Syskon till then äwiga
 Hertigheten och oförgängelige Frögd och Glädien
 affordrade och förutgångne. Som nu effter Gudz
 Försyn och outransfärlige Råd thetta liufliga Ech-
 teskapet then 27. Martij 1686. effter en swår
 utständen Siukdom genom then timmelige Dö-
 den skildes / och en så bitter Bedröfwelsets Kalck/
 för then Högtwålborne Frwon swar instänckt / att
 Hon medh så monga små Faderlösa Barn / i
 Sorgen qwarfattes / hade Hon wäl icke tänckt wijs-
 dare / att begifwa sig till thet Ståndet igen / utan sine

Orge, Dagar effter en så iuflig Maka / i En-
 sigheet att iubringa / och till theas käre Barns
 Upfostring / hwilka till eenda Tröst af the-
 ras Edle och Dygdige Herr Fader / Henne
 till någon Röd wore effterlemnade / endast och
 allena att *employera*, som then Högwälborne och
 nu mera Salige Frön och uti ett rattsinnigt af-
 swarsampt och Arbart Anckestånd sin Tid *passé-
 rade*; Men som thet af Gud icke war så försedt/
 ey heller i Menniskiors Macht står / wissare att
resolvera, än som Gud wil / så hände sig att Åhr
 1690. Hon bergärtes och intattes sine förra
 Tackar att ändra och att begiffwa sig än en
 gång till Ehtenskabet / medh then Högwälborne
 Herre / Herr Christer Horn, Friherre / Herre
 til Aminne och Ekebyholm / swarandes hann då
 Öfwerste *Lieutenant* under ett Regimente till Foot
 här i Sverige / menn nu för Tiden *BREGA-
 DIER* under Hans Durchläuchtighets Hertigen
 af Württembergz *Armee*, och hafwer Högwälborne
 Frön i thetta sitt senare Ehtenskap afslat en Son/
 hwilken icke länge i thenna Weriden wilstades / utan
 genast i theß spåda Åhr kallades / och hafwer för thet
 öfrige thenne Sahl. Frön emot sin Herre och K.
 Mann sig så *tandert* och Kiärälskande i alle Tillfäl-
 len stått och anskickat / som någon rattsinnig Hus-
 frö

Frön och ächta Måka i Werlden glödra Kunde / än
 dock för sin utrikes Tjänst / theß Herre icke länge
 hafwer fått warit hemma här uti Riket / så Hon
 lijkwäl aldrig låtit någon Lägenheet förbigå //
 hwar uti Hon hafwer förment / nånsin att kunnat
 glödra honom någon Tjänst / medh mindre Hon
 icke sitt ömma Hiertelag emot sin högt:de och bil-
 ligt *astimerade* Herre / som ett Hufvud och För-
 swar alltid i Sierningen bewiist hafwer / som mon-
 gom nogsamnt bekant och uppenbart är / och all
apparence war / enär Gud thet worde fogandes //
 och Högwälborne Herrens Tjänst thet tillat / att
 bygga och boe tillsammans / att Sålige Frön
 sin öfriga Lifstid / medh allsköns Hugnad / Glä-
 die och Wällgång kunna tillbringa och lychta : Wenn
 Gud / hvars Namn underligt är / hafwer dock
 haft ett annat och outransakeligt Råd / att thenne
 Högwälborne Frön snart sagt inga flera Glädies-
 Dagar i thenna Werlden skulle lämna / twiiswels
 utan att så mycket mehra draga en så from och
 Christelig Siäl till sig utur thenna onda och
 förargelige Werlden / hwarföre och Hon förutan
 thet // medh Barnens *Education* och Hushället //
 medh then anseentige Egendoms rätta Skidhet och
 Förswar / som then goda Guden them undt hade //
 wid thesse beswärlige Tider / Hon war mycket

syffelsfacter / och i Gennes Herres och Mans
 Frånvaran / Henne en swår Bårda ålag / så haf-
 wer Gud thet ock så skickat nu / tika som förra
 gången / så Hon försattes i Enkiståndet / och
 af Sorg ett helt Åhr på en swår Sotesång la-
 des / att af Angstan och Bekymmer i sin Ensig-
 heet / then Salige Frön medh mycken och stadig
 Siukdom hemsöckt och belagd blefwet / hwilket
 doch then Salige Frön som ett synnerligt Gudz
 Nåde-Tecken / emoot sine Christtrogne Barn
 att pröfwa theß Christendom och Ståndachtigheet
 i Tron och Hoppet / ehuru swårt thet war / medh
 Tolamod emottagit såsom af Herrens Hand / och
 thet GUD behagat tillstadia / utlåtandes sig på
 thet yttersta att Hon / icke allenast sine Swän-
 ner och Förföliare tillgifska / utan och Gud be-
 dia wille af Hiertat att hann them förlåta täck-
 tes. Anlangande Sahl. Fröns sidsia Siukdom /
 så hafwer Hon then måst af Sorg och Bedröf-
 welse samtat och så länge dragit i hoop / att Hon
 om Sommaren 1694. lades aldeles till Sängz /
 först af Nielten mycket plågat / hwilket sedan till
 allehanda andre Passjoner gaf Tillfälle / ock thet
 allsamman omsider Ghenne så hårt och tuidt
 tillfatte / att Hon som thetta Berdylige / hwad
 håist thet hände wara / begynte ju mehr och
 mehr

mehr förachta / sig till sin Skapare wände /
 och ther / sådan bästa Hielpen kommer / Tillflyckt
 söckte / beredandes sig efter Ghand till Döden /
 medh oftast brukade Gudelige Betrachtelser / lå-
 sande och siungande / och särdeles sig att förlusta
 af the Helige Skriftenes Språk / som Hön i
 Ungdomen ymnogt fattat och lärt hade / och uti
 sin Bedröfwelse och Mootgång wäll wiste att
applicera, begynnandes också sökia efter och
 wälla sig Lük. Text / then Hön och utswalde
 utaf Konung Davidz Ps. then 31. och then
 medh egen Ghand i Bönboken tecknade och ut-
 märkte / hwilket af then 20. och följande *Ver-*
ferne om Gudz Godhet och wår Förtröstan på
 honom / och hans ther på följande underliga
 Hielp / i Begynnelsen af thenne Lük. Prediknin-
 gen på thetta Rummet upläsin är / och sidst ta-
 Hön ifrån thetta Werldzlige sine Tanckar al-
 deles hade wänt / seendes wäll / att Läkiare och
 Läkedomar nu mehra ey kunde hielpa / och att
 Hennes Tijd icke wore lång / sedan Hön Dagen
 tillförende sig medh GUD förmedelst then Helige
 Herrans Nattwardz råtta Bruuk / hade förenat /
 så lopp Hön sin Aterlöfware lika som sielf emoot /

och oftast *repeterade* medh Euckan och Hier-
tans Akattan thesse hertige Ord: Kom nu
Herre JESU / kom iag är beredd!
Sagandes therpå then *i. Martij* innerwarande Zhr-
en Söndag effter Afftonsängen / Hon / af sin
Erw-Mor / Jar-Moster och närwaran-
de Barn medh flera Anförwanter / medh
godt och fullt Förstånd / offentliggen Afsked /
och affomnade sedan sachteligen uti bägge sine
Döttrars Händer medh thesse sidste Orden:
Herre JESU i tina Händer befaller
iag min Ande / säyandes än en gång / kom
nu **Herre JESU**; Sedan Hon thenne
vnde Werldens Bitterhet smakat och ther uti lefwat
hafde 37. Åhr / 10. Månader och någre Dagar /
och mått af Lefwande / utur thetta Onnda till ett
Swimmerligt Lif / är försatt worden och
ther nu medh alla Utkorade / Gudz Ansichte
åskåder utan Ande.

Then Aldrahögste GUD / som nu hugnar
och gläder thenne Salige Erwens Siäl i Him-
melten / hann wille och förlåna thes Kropp en ro-
lig

lig **S**hwilla i Jordenne och på then stora **H**errans
Zulkommelses-Dag medh alle, Utswalde / en Frögde-
 och Ahre, fullt Uståndelse / till ett Erwinerligt
Lif! **J**ämswäll tröste / styrke / och hugswale then
Salige **K**ronns i Sorgen efterlatne högtbe-
 dröfwade **H**erre och **M**ann / sampt **L**ifz-**A**rf-
 wingar och thetta **S**terbhusek höga In-
 teressenter, för sitt **H**eliga **N**amn.
 och **L**öfste skull.
Amen.

Gacksäyelsen.

Denne **H**ögswälborne **S**al. **K**ronns
 samptlige **S**terbhusek höga Interessen-
 ter, finna sig mycket oblierade för then
Tröst och **H**ugswalelse / som them wede-
 faren är / förmedelst thenne **H**ögförnämne
 och ymnoge **F**örsamblingens **G**odhet / hwil-
 ken sig widh thenne **B**egrafnings **A**cten
 hafwer instält / och i thy ödmuik / hörsam
 och

och skyldigst Tackfänelse hembära iberas
 Excellentier Kongl. May:z Råd och höga
 Embekmän sampt Miniltrer, tillijka medh
 the Högwälborne Grefwinnor och Frwer
 och hela Frwentimbret / Cavallierer och
 andra Ständz Personer / så Adel som
 Vadel / Höge och Redrigare / för then
 yttersta höga Äbran / Heder och Tienst som
 the nu hafwa bewijst thenne Sal. Frwn / ut-
 lofwandes sig sådant medh en skyldig Tack-
 samhet / wid hwarjehanda / doch hålst wid
 gladare Tillfällen / emoot hwariorom och
 enom wederbörliken att aftiena
 och förskylla.

ONALIA.
med Eudan och
unge Dod: Kom
tom ing ar
Marj inri
konstigen / Kon /
Doster och
Anfor
ind /
sch
med
tina
gades
; Eden
et
inder
me
be
fr
Eud /
e
rinn
rinn

Profasthet och
Linnarens

Uti en
Dans Kongl
Sonnings och Her

Han
Printz CA

Sch den L
Den Dögwa

Derz

Brefve till
detwad /
Eff

Uti thetas
Compt en af alla
mått ädbrilig Heder
detbolms Rytakt

SAM

Erskt uti Kongl